

Θ ΒΙΚΚΑΝΗΣΙΟΛΟΓΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ακρωτηρίου 55 - ΤΗΛ. 2610 341.515 - 2610 222.392
ΕΤΟΣ 60 - ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΜΑΡΤΙΟΥ 2013 - ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 302

Τα Προσφυγικά των Πατρών,
εόρτασαν την Ιερά Μνήμη της Αγίας
Φωτεινής της Σαμαρείτιδος

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΕΛ. 4

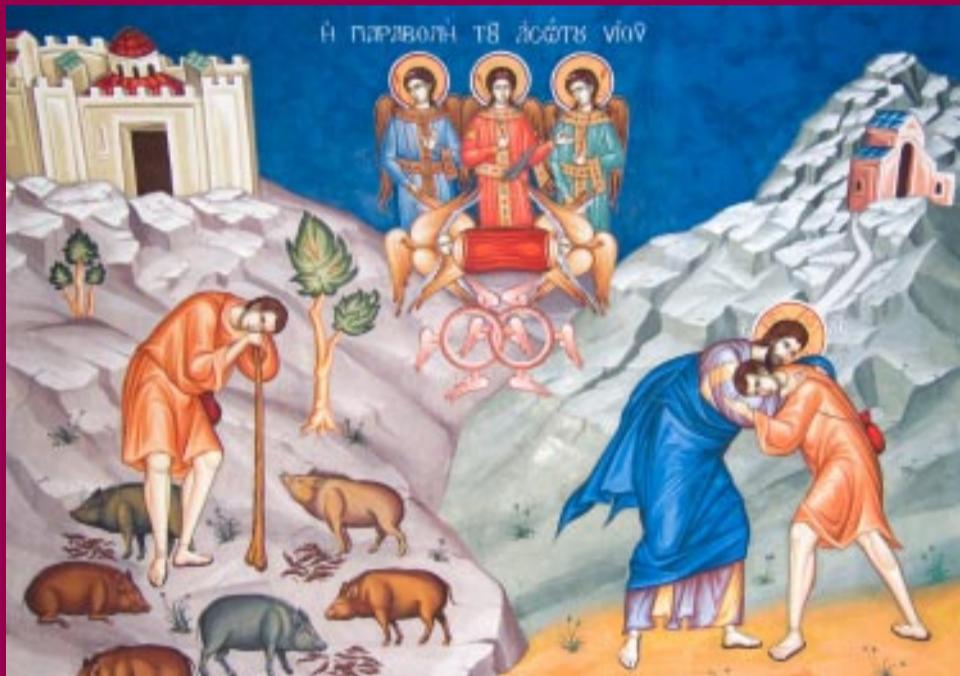
Η πανήγυρη του Αγίου Πολυκάρπου
στην Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου
Αμπελακιωτίσσης στην Ορεινή Ναυπακτία

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΕΛ. 8

Ο ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ο ΠΛΑΝΑΣ (1851 - 1932)
Ο εκ της νήσου Νάξου απλοϊκός, ταπεινός
και ασκητικός άγιος ιερέας της Αθήνας

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΕΛ. 9

ΤΟ ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΟΤΕΡΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΠΟΧΩΝ

Του Σεβ. Μητροπολίτου
Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

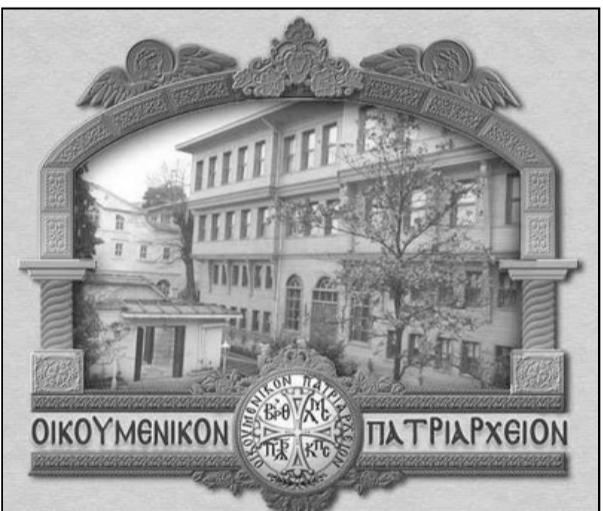
ΣΕΛΙΔΑ 3

Η Ι. Μ. Πατρών το 2012 συγκέντρωσε
από Αιμοληψίες 821 Μονάδες Αίματος

ματοποιήθηκε υπό του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου, την Πέμπτη 28 Φεβρουαρίου το απόγευμα, εις το Ενοριακό Πνευματικό Κέντρο του Ιερού Ναού Παντοκράτορος.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΕΛΙΔΑ 16

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Γενομένης της τακτικής ανασυγκροτήσεως της Αγίας και Ιεράς Συνόδου, αύτη απετελέσθη δια το εξάμηνον 01.03.2013 – 31.08.2013, υπό την προεδρίαν της Α. Θ. Παναγιόττηος, εκ τών Σεβ. Ιεραρχών:

Γέροντος Χαλκηδόνος κ. Αθανασίου

Γέροντος Δέρκων κ. Αποστόλου

Πέργης κ. Ευαγγέλου

Θεοδωροπόλεως κ. Γερμανού

Μυριοφύτου και Περιστάσεως κ. Ειρηναίου

Μύρων κ. Χρυσοστόμου

Σασίμων κ. Γενναδίου

Νέας Ιερσέης κ. Ευαγγέλου

Ρόδου κ. Κυρίλλου

Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Δαμασκηνού

Σιγκαπούρης κ. Κωνσταντίνου

Αυστρίας κ. Αρσενίου

Εν τοις Πατριαρχείοις, τη 1η Μαρτίου 2013

Εκ της Αρχιγραμματείας

τής Αγίας και Ιεράς Συνόδου

"Διάλογος της Εκκλησίας με την Αριστερά"

Η ομιλία του Υφυπουργού κ. Θεοδώρου
Παπαθεοδώρου στο Συνέδριο της
Θεσσαλονίκης

Σκέψεις του Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου Ναυπάκτου κ.κ. Ιεροθέου
από τον απόηχο του Συνεδρίου

Η ομιλία του π. Νικολάου
Ιωαννίδη στον Ι.Ν. Αγ.
Νικολάου Πατρών

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΕΛΙΔΑ 14

ΣΕΛΙΔΑ 13

Δέρνανε - λέει

- Δέρνανε. Είναι γεγονός ότι στα σχολεία δέρνανε. Η γενιά μας έφαγε ξύλο με τη σέσουλα. Εκείνη η αγία βέργα, από την αρχή του μαθήματος μέχρι το τέλος, ήταν η πρωταγωνίστρια της τάξης.

- Πόσο κάνει 6X7 Σταυρούλη

- 37 κυρία!

- Για άνοιξε την παλάμη σου να σου μάθω εγώ πόσο κάνει!!!

Κάπως έτσι, θες με το καλό, θες με το ξύλο μάθαμε γράμματα και μάλιστα καλά γράμματα και όχι μόνο πόσο κάνει το 6X7...37!!! αλλά μάθαμε και να μιλάμε σωστά ελληνικά, να σεβόμαστε τους μεγαλυτέρους μας, να αγαπάμε την πατρίδα μας, να σεβόμαστε το Θεό και να μην αντιμιλάμε στους γονείς μας, που μπορεί να ξέρανε λίγα γράμματα, αλλά είχανε μεγάλο απόθεμα αγάπης για την οικογένεια, για την οποία θυσιάζονταν από το πρώι μέχρι το βράδι.

Η κουβέντα στην καφενόβια παρέα, άρχισε με αφορμή το ότι κάποιο Αμερικανάκι μπήκε στην τάξη του σχολείου του και άρχισε να πυροβολεί με την καραμπίνα, αδιακρίτως επί τα καθηγητών και μαθητών. Και δεν είναι το μόνο περιστατικό. Συχνά τον τελευταίο καιρό ακούμε για παρόμοια περιστατικά, στην Αμερική βέβαια - για την ώρα! - αλλά «**ακούς βιολία στις διπλανής σου καρτέρα τα και στην αυλή σου**».

Μακριά κάποτε η Αμερική σήμερα είναι ένα κλάσμα του δευτερολέπτου. Ένα κλικ στον υπολογιστή και έχεις όλη την Αμερική με τα καλά και τα... κουσούρια της στο γραφείο σου. Στο σπίτι σου. Στο δωμάτιο των παιδιών σου που παίζουν το διαδίκτυο στα πέντε δάχτυλα.

Μη βαράτε τα παιδιά είναι η σύγχρονη παιδαγωγική μέθοδος. Έχει βέβαια τεκμηριωμένα επιχειρήματα - αλλιώς αντιλαμβάνεται την τιμωρία η ψυχοσύνθεση του κάθε μαθητή - αλλά από την άλλη, δεν απέδωσε ότι περιμένενε με το σύνθημα «**το ξύλο δεν μαθαίνει γράμματα**». Αλλά σιγά το ξύλο!!!

Είχαμε φάει μια δυο στην παλάμη και χαλάγαμε τον κόσμο.

- Μάνα με έδειρε η δασκάλα.

- Καλά σου ήταν. Και έριχνε κι αυτή μια δυο - κατά το σύστημα εγκρίνων και επαυξάνων - που δικαιολογούσε τον δάσκαλο, όχι γιατί αυτός είχε δίκιο, αλλά γιατί ο δάσκαλος στα μάτια του παιδιού έπρεπε να

φαντάζει σωστός και δίκαιος. Σεβαστός.

Έτσι μ' αυτό το σεβασμό μεγάλωσε η γενιά μου. Μίσησε κανείς τον δάσκαλό του γιατί του τις...έβρεχε; Κανείς μας. Και όχι μόνο, αλλά μεγάλοι άντρες πια, καταξιωμένοι κοινωνικά ή επιστημονικά, βλέπαμε τους δασκάλους ή τους καθηγητές μας στο δρόμο και τους χαιρετούσαμε με σεβασμό αληθινό και αγάπη. Μ' αυτή την αγάπη που κρατήσαμε μέχρι τα τελευταία της και στη μάνα μας κι ας μας είχε τρελάνει στο ξύλο.

Βέβαια δε λέμε για τους δασκάλους που ερχόνταν στο σχολείο και επειδή είχανε τσακωθεί με τη γυναίκα τους το πρώι, ξεσπάγανε σε μας. Λέμε για τους δασκάλους που θεωρούσαν ντροπή τους να βγει από την τάξη τους παιδί και να μη ξέρει προπαδεια, να μη ξέρει ότι το παιζόντο γράφεται με αι ή ότι την 28η Οκτωβρίου η Ελλάδα απάντησε με το Όχι στην απαίτηση των Ιταλών να παραδοθούμε ή ακόμη ότι ο Μέγας Αλέξανδρος έφτασε μέχρι την Ινδία εκπολιτίζοντας τον τότε βάρβαρο κόσμο.

Ωστε είστε υπέρ του ξύλου σαν παιδαγωγική μέθοδο - ρώτησε ο δάσκαλος της παρέας

Δεν μπορώ να πω ναι ή όχι. Το θέμα είναι και μεγάλο και περίπλοκο Άλλωστε γι' αυτό έχουν γραφεί πραγματείς και μελέτες ειδικών παιδαγωγών. Αλλά σκέφτομαι απλώς ότι και η μεγάλη χαλάρωση που υπάρχει σήμερα, τόσο που ακόμη και οι μπόμπιρες βγάζουν γλώσσα στους δασκάλους τους, χωρίς να τολμούν εκείνοι να πουν κουβέντα γιατί μπορεί να θρειη μάνα ή ο πατέρας του μικρού και να του ζητήσει το λόγο. Χώρια πια ο περίφημος συνδικαλισμός των μαθητών που θέλει να επιβάλλει και ποιος δάσκαλος θα τους κάνει μάθημα και ποιος όχι ή ποια μαθήματα πρέπει να διδάσκονται και παιδιά δεν τους αρέσουν.

Στην πραγματικότητα δεν αρέσουν στο κόμμα, που τους καθοδηγεί από τα γεννοφάσια τους.

Σκέφτομαι απλώς ότι η νέες παιδαγωγικές μέθοδοι δε βγάλανε καλλίτερους πολίτες. Ασφαλώς και είχαν τις καλλίτερες προθέσεις, αλλά το αποτέλεσμα δεν δικαίωσε -νομίζω!- τις προσδοκίες τους. Ίσως αντίθετα γύρισε και χτυπά τους ίδιους και αλίμονο και τους γονείς!

Ακούγομαι παλαιομοδίτης αλλά... ο λόγος είναι ανοιχτός και οι απόψεις σεβαστές.

"ΚΑΘ' ΙΔΟΝ"

Του Σταύρου Ιντζεγιάννη
Η ΑΓΙΑ ΒΕΡΓΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ

8259

Ο Εκκλησιολόγος

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ
Αλέξανδρος Κ. Κολλιόπουλος
Μαραγκοπούλου 5 - Τ.Κ. 26331 - ΠΑΤΡΑ
τηλ. & FAX: 2610 / 222392 και 341515
E-mail: & ekklisiologos@gmail.com
- alexkoll@otenet.gr

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Ιδιώτες - Ελλάδα 50 ευρώ
Ευρώπη 100 ευρώ
Αμερική, Ασία, Αυστραλία, Αφρική 200 ευρώ

Μέλος της:

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΑΠΟ ΟΡΦΩΔΟΞΩ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

Τραχανάς, Χυλοπίτες, Λαζάνια,
Γλυκά του Κουταλιού, Μέλι, Χειροποίητα Λικέρ
Αγιορείτικες Ιαματικές Άλοιφές, Κρασί,
Τσίπουρο, Μπαχαρικά, Βότανα,
Παρθένο Ελαιόλαδο, Παραδοσιακά Γλυκά,
Χειροποίητα Γαπούνια, Όσπρια

Παρασκευή Ε. Θεοδωράτου

Ερμού 90 (έναντι Λαζανού), Πάτρα - τηλ.: 2610 223869
κιν.: 6975103295, e-mail: paratheod@yahoo.gr

Ο π. Πέτρος Μαριάτος στον Ι.Ν. Παντοκράτορος

Είχαν την ευκαιρία την περασμένη Κυριακή 24 Φεβρουαρίου, οι ενορίτες του Ιερού Ναού Παντοκράτορος, αλλά και πιστοί άλλων ενοριών να συμμετάσχουν στη Θεία Λειτουργία όπου συλλειτούργησαν οι Πρωτοπρεσβύτεροι π. Πέτρος Μαριάτος από την Ιερά Μητρόπολη Κυθήρων (ιατρός στο επάγγελμα), και ο εφημέριος του εν λόγω Ναού π. Ιωάννης Σταυρόπουλος.

Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, στο Ενοριακό Πνευματικό Κέντρο προσφέρθηκε το λεγόμενο εκκλησιαστικό κέρασμα και εν συνεχεία ο π. Πέτρος Μαριάτος μίλησε στους παρευρισκομένους με θέμα: «**Η υλική υπόσταση του ανθρώπου**».

Η ομιλία του π. Πέτρου ήταν συναρπαστική και κατάφερε να συνδέσει έννοιες όπως Υλη και Υπόσταση και άλλες έννοιες όπως φθαρτότητα του σώματος και αιθανασί-

α της ψυχής. Ομήλησε για τα ηθικά διλήμματα του ανθρώπου που προκύπτουν πολλές φόρες ακόμα μέσα και από την Εκκλησία. Μίλησε για τον άκρατο Ευσεβισμό που προκαλεί ανελευθερία στον άνθρωπο και στις ψυχές των ανθρώπων στερώντας τους το μεγαλύτερο δώρο του δημιουργού την ελευθερία.

Ακόμα ανεφέρθη στην Νηστεία και στην χρησιμότητα της στην κατά Θεόν πορεία του χριστιανού.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΣΤΙΑ

ΠΑΤΡΩΝ

(Μιαούλη 57)

ΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:

"ΦΩΣ ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ!"

ΟΜΙΛΗΤΗΣ:

κ. ΠΕΤΡΟΥΛΕΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Δρ ΦΥΣΙΚΗΣ-ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ

**Κυριακή 3 Μαρτίου '13
Ώρα 6.00 μ.μ.**

ΤΟ ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΟΤΕΡΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΠΟΧΩΝ

Του Σεβ. Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Η παραβολή τού ασώτου υιού (Λουκ. ιε'. 11-32) είναι το συγκλονιστικότερο κείμενο όλων των εποχών, το οποίο είναι σε θέση, να αλλοιώσῃ με την δυναμική του και τις πλέον σκληρές καρδιές.

Ο νεώτερος γιούς «επαναστατεί», θέλει να «απελευθερωθή» από τα οικογενειακά δεσμά και από την πατρική κηδεμονία. Θέλει, όπως λένε οι νέοι σήμερα, να κάνη την ζωή του. Γνωρίζει ότι είναι ελεύθερος και επιθυμεί να κάνη χρήση τής ελευθερίας του, όπως αυτός αντιλαμβάνεται την έννοια τού όρου.

Όμως, τί κρίμα! Υπάρχει ένα εμπόδιο. Ο Πατέρας... ζει. Δεν έχει μοιράσει ακόμη την περιουσία. Και... αργεί. Δεν έρχεται η ώρα του να... φύγη. Έτσι λοιπόν ο γιούς «σκοτώνει» τόν Πατέρα. **«Πατέρα δεν μπορώ να περιμένω άλλο. Δόξ μου το μερίδιό μου, το μερικό μου,** (όπως θα λέγαμε εμείς σήμερα). **Θέλω να ζήσω τη ζωή μου».**

Ο Πατέρας δεν μπορεί να κάνη διαφορετικά, σφίγγει την καρδιά του και μοιράζει το βιός του.

Από τώρα αρχίζει ο πόνος τού Πατέρα για τόν χαμό τού παιδιού, όχι για την απώλεια τής περιουσίας. Το παιδί..., η ψυχή τού ενός, τού απολωλότος προβάτου.

Όμως αρχίζει και η περιπέτεια τού παιδιού. Η ελευθερία, το ωραιότερο δώρο τού Πατέρα. Άλλα πρέπει να ξέρης, να σέβεσαι αυτό πού έχεις, γνωρίζοντας ποιός σου το έδωσε, και τι σημασία έχει για την ζωή σου. **«Και κατέφαγε τόν βίον αυτού ζών ασώτως...».** Τραγική διαπίστωση και οδυνηρός ο τρόπος πού παρουσιάζεται.

«Τα οψώνια τής αμαρτίας θάνατος», θα είπη ο Απόστολος Παύλος (Ρωμ. στ'. 23). Ο γιούς «πεθαίνει», αφού έχασε τά προνόμια και τα αγαθά πού τού έδωσε ο Πατέρας.

Όμως ζει ο Πατέρας. Δεν ζει απλώς κάπου μακριά, όπου οδυνώμενος για χρόνια θεωρεί το παιδί του χαμένο και πεθαμένο. Τι συγκλονιστικό! Ζει μέσα στην καρδιά τού ασώτου παιδιού. Όλα χάθηκαν. Μένει η γλυκιά παρηγοριά, η αγάπη τού Πατέρα. Γυρίζει λοιπόν με την θύμησή του εκεί, στο σπίτι, στον χώρο πού τόν γέννησε η αγάπη και τόν ανέστησε ο κόπος και το δάκρυ.

Έφτασε η μεγάλη στιγμή. Η αγάπη έκανε το θαύμα. **«Ηλθε εις εαυτόν...».** Λέγει ο Άγιος Ιωάννης τής Κλίμακος: **«Είδον ακαθάρτους ψυχάς περί έρωτας σωμάτων εμμανώς διακειμένας, και δη σκέψιν μετανοίας προσλαβούσαι, εκ πείρας έρωτος, τόν αυτόν προς Κύριον μετενηόχασιν έρωτα· και πάντα φόβον υπερπηδήσασαι, απλήστως εις αγάπην Θεού ενεγκεντρίσθησαν»** (PG. 5. 777). Η αγάπη είναι δύναμη ανυπολόγιστη. Καί τά βουνά γκρεμίζει. Ο πεσμένος γιούς αποφασίζει: **«Αναστάς πορεύσομαι προς τόν πατέρα μου».**

Υπάρχει κάποιος πού τού έμεινε. Δέν είναι μόνος. Χαρακτηριστικές οι λέξεις πού χρησιμοποιεί ο Κύριος στην παραβολή. **«Αναστάς».** Αφού δηλαδή σηκώθηκε, ηγέρθη από το πτώμα του. Είναι οδυνηρό το να «πέφτη» κάποιος από το ύψος τής χάριτος τού Θεού, από την

αγκαλιά τής αγάπης τού Πατέρα. Το οδυνηρότερο όμως και τραγικότερο είναι το να μένη πεσμένος, ενώ έχει την δυνατότητα να σηκωθή.

Η δεύτερη σκέψη είναι το, **«πορεύσομαι»**. Σημαίνει την κίνηση η οποία γίνεται μετά την μεγάλη απόφαση για συνάντηση με το αγαπώμενο πρόσωπο. Δηλώνει την γενναιότητα τής καρδιάς, η οποία εξεπερνάει όλα τα εμπόδια και ανακαλύπτει, ότι ο άνθρωπος δεν είναι ένα λογικό καλάμι, ριζωμένο στον βούρκο τής γης, αλλά είναι τό θείο δημιούργημα, **«κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν»** Θεού, το οποίο σκοπό έχει την κοινωνία με τόν Θεό και τήν αιώνια ζωή και μακριότητα.

Η ώρα τής μεγάλης συνάντησης έφτασε. Άν προσέξωμε, πώς περιγράφεται η σκηνή αυτή, θά αισθανθούμε δέος και εσωτερικό σεισμικό συγκλονισμό.

Δεν υπάρχει ζωηρότερη σκηνή από αυτήν τής συνάντησης τού Πατέρα με το παιδί.

«Ἐτι δέ αυτού μακράν απέχοντος, είδεν αυτόν ο πατέρη αυτού καὶ εσπλαγχνίσθη, καὶ δραμών επέπεσεν επί τόν τράχηλον αυτού καὶ κατεφίλησεν αυτόν».

Εκείνος πού πέφτει πρώτος στήν αγκαλιά τού άλλου δέν είναι ο υιός, ο οποίος δεν προφθάνει καν να αρθρώσῃ λόγον και νά πή **«Πάτερ, ἡ μαρτον εις τόν ουρανόν καὶ ενώπιόν σου...»**, αλλά ο Πατέρας. Έκφραση τού συγκλονιστικού μεγαλείου τής άνευ όρων θυσιαστικής αγάπης, τής χαράς και τής ουράνιας ευφροσύνης για την επιστροφή. Την σκηνή αυτή ακολουθεί η δεύτερη έκπληξη.

«Δότε δακτύλιον εις την χείρα αυτού».

Δώστε του δακτυλίδι. Σημάδι τής εμπιστοσύνης στο παιδί. Το δακτυλίδι είναι στρογγυλό. Δεν έχει ούτε αρχή ούτε τέλος. Η τελειότητας τής αγάπης. Δέχεται το παιδί, όπως είναι.

«Εξενέγκατε την στολήν την πρώτην».

Δύο ερμηνείες δυνάμεθα να δώσωμε στο σημείο αυτό. Και οι δύο σωστές. Η δεύτερη όμως συγκινεί περισσότερο από την πρώτη:

α) Δώστε του τά καλύτερα ενδύματα. Ντύστε τόν με περίλαμπρα ρούχα. **«Οτι νεκρός ἦν και ανέζησε, και απολωλός ην και ευρέθη».**

β) Δώστε του την φορεσιά την πρώτη, εκείνη πού φορούσε όταν έμενε στο πατρικό σπίτι. Εκείνη πού πέταξε όταν έφυγε, ως άχρηστη, για να απολαύσῃ την ψεύτικη «ελεύθερία», πού τού χάρισε την «γύμνια» τής ψυχής και τού σώματος. Αυτή την στολή που θα τόν κάνη να αισθάνεται άνετα «στο σπίτι του». Κανένα παιδί δεν κάθεται στο σπίτι του φορώντας την επίσημη στολή συνεχώς. Κανένας δεν ξημερώβραδυάζεται, θα λέγαμε, «με κουστούμι και γραβάτα» στον οικείο χώρο, γιατί έτσι δεν αισθάνεται άνετα, αλλ' αισθάνεται ως επισκέπτης, φιλοξενούμενος, ξένος.

«Και τόν μόσχον τόν σιτευτόν θύσατε».

Ετοιμάστε το τραπέζι τής χαράς. Η πνευματική ευφροσύνη, το ουράνιο αγαλλίαμα, η Βασιλική Τράπεζα τής σωτηρίας, το πανηγύρι τής προσωπικής συνάντησης τού σεσωσμένου πλέον με τόν Πατέρα, ακολουθείται από την άλλη ευωχία και χαρά, στην οποία συμμετέχει και η άλογος κτίσις τού Θεού.

«Και φαγόντες ευφρανθώμεν...».

Αδελφοί μου, όποιος πατέρας κοσμικός εχει «χάσει» το παιδί του και βρέχει με τα δάκρυά του την στρωμή του, όποιος γονιός περιμένει να ζήση την «επιστροφή» τού σπλαγχνου του από την κόλαση τής αποστασίας από την πατρική εστία και την σπατάλη τού «πατρικού πλούτου», εκείνος καλύτερα από οποιονδήποτε άλλο δύναται να αντιληφθῇ το μεγαλείο αυτής τής συναντήσεως.

Η Εκκλησία κάθε ημέρα βιώνει αυτές τις μεγαλειώδεις στιγμές. Ζει την πορεία τού ανθρώπου, την χαρά του, τις αστοχίες του, την απομάκρυνσή του, πολλάκις, από την πατρική εστία, την οδύνη τής λύπης για την αμαρτία, την απόφαση τής επιστροφής, την απερίγραπτη συγκίνηση και ουράνια ευφροσύνη τής συναντήσεως με τόν Θεό Πατέρα, για την οποία τα σύμπαντα χαράς πληρούνται και μυστικώς συνευφραίνονται οι ουράνιες με τις επίγειες δυνάμεις επί τού φρικτού Θυσιαστρίου, τής Ευχαριστιακής δηλαδή Τραπέζης, όπου θυσιάζεται ο ουράνιος Αμνός για την χαρά τής επιστροφής, για την συνέχιση τής ζωής εις ατελευτήτους αιώνας.

Ρίγη συγκινήσεως κατακλύζουν την καρδιά μας, όταν ακούμε το συγκλονιστικό τρόπιο:

«Ἄγκαλας πατρικάς, διανοίξαι μοι σπεύσον, ασώτως τόν εμόν, κατηνάλωσα βίον, εις πλούτον αδαπάνητον, αφορών τού ελέους Σου. Νυν πτωχεύουσαν, μη υπερίδης καρδίαν: σοι γαρ Κύριε, εν κατανύξει κραυγάζω. Ήμαρτον, σώσόν με».

Και χαράς πληρούται η καρδιά μας και τα σύμπαντα με την επισφράγιση τής πανηγύρεως, με το ουράνιο άσμα:

«Επιγνώμεν αδελφοί τού μυστηρίου την δύναμιν: τόν γαρ εκ τής αμαρτίας, προς την πατρικήν εστίαν, αναδραμόντα, Άσωτον Υιόν ο πανάγαθος Πατήρ, προϋπαντήσας ασπάζεται, και πάλιν τής οικείας δόξης, χαρίζεται τα γνωρίσματα, και μυστικήν τοις άνω επιτελεί ευφροσύνην, θύων τόν μόσχον τόν σιτευτόν, ίνα ημείς αξίως πολιτευσώμεθα, τω τε θύσαντι φιλανθρώπω Πατρί, καί τώ ενδόξω θύματι, τώ Σωτήρι τών ψυχών ημών».

Αδελφοί μου, έχει ευστόχως λεχθή, ότι «ουδείς άγιος υπάρχει χωρίς παρελθόν και ουδείς αμαρτωλός χωρίς μέλλον».

Οι αποφάσεις είναι δικές μας. Ο Πατέρας περιμένει να πέση πρώτος στην αγκαλιά μας.

Ας μην λησμονούμε, ότι τρομερό δεν είναι τόσο το να «πέσηση», όσο το να μείνης «πεσμένος», ενώ έχεις την δυνα

Τα Προσφυγικά των Πατρών, εόρτασαν την Ιερά Μνήμη της Αγίας Φωτεινής της Σαμαρείτιδος

Με κάθε εκκλησιαστική τάξη, ο ιερός Ναός Αγίας Φωτεινής - συνοικίας Προσφυγικών της Πάτρας - εόρτασε την Ιερά Μνήμη της Αγίας Φωτεινής της Σαμαρείτιδος της Ισαποστόλου.

Ο Ενοριακός αυτός ιερός Ναός επιτελεί από την ανέγερσή του σημαντικό ποιμαντικό έργο σε μία πραγματικά ευαίσθητη περιοχή, με τη λειτουργική ζωή, το έργο της κατηχήσεως και της προνοιακής δράσεως, καθώς και άλλων ποιμαντικών δραστηριοτήτων που γίνονται αθόρυβα, στο πλαίσιο μιας αληθινής εκκλησιαστικής κοινότητος.

Πανηγυρίζει την Κυριακή της Σαμαρείτιδος, εορτή της αγίας ενδόξου μεγαλομάρτυρος Φωτεινής,

πρεσβύτερο π. Κων/νο Παπαδόπουλο και τους Πρεσβυτέρους π. Ανδρέα Γεωργαντόπουλο (εφημέ-

εξ ολοκλήρου ξένη με τον εθνικό βίο του Ισραήλ. Καταγέται από την Σαμάρεια, η οποία έλαβε το όνομά της από το όρος Σομόρ. Οι κάτοικοί της πίστευαν μεν στον αληθινό Θεό παράλληλα όμως προσκυνούσαν και άλλες ειδωλολατρικές θεότητες. Γ' αυτό και οι Ισραηλίτες απέφευγαν με αποστροφή τους κατοίκους της Σαμάρειας. Δεν κάνει το ίδιο ο Κύριος μας. Αυτός ήρθε στο κόσμο «ζητήσαι και σώσαι το απολαύός». Περνά λοιπόν από αυτή την περιοχή και ειδικότερα από τη πόλη Συχάρ και κάθεται κοντά στο πη-

τελειότερη γνώση για τον Θεό». Γ' αυτό και ρωτά τον Κύριο να της πεί που πρέπει να λατρεύεται ο Θεός... Η απάντηση του Κυρίου δεν είναι στο που αλλά στο πως ο άνθρωπος οφείλει να λατρεύει τον Θεό.

Σ' αυτό το ερώτημα θα σταθούμε στο σημερινό μας κρύγμα.

«Έρχεται ώρα και νυν εστιν, ότε οι αληθινοί προσκυνηταί προσκυνήσουσι τω πατρί εν πνεύματι και αληθείᾳ».

Αληθινοί και γνήσιοι προσκυνητές είναι οι ελεύθεροι υποκρισίας και νεκρής τυπικότητος. Είναι εκείνοι οι χριστιανοί, οι οποίοι «ουκ εν σαρκὶ δεὶ προσκυνεῖν καὶ σαρκίναις θυσίας τὸν Θεόν, αλλ' εν πνεύματι».

Αληθινοί και γνήσιοι προσκυνητές είναι οι ευλογημένοι χριστιανοί οι οποίοι λατρεύουν τον Θεό μετά προστρώσεως της διανοίας και μετά θερμής διαθέσεως....

Οφείλουμε να προσκυνούμε και να λατρεύουμε τον Θεό με ολόκληρο το εσωτερικό μας. Καί τα χελή μας και το στόμα μας να λέγουν προσευχές. Καί τα χέρια μας και τα μάτια μας να υψώνονται προς τον ουρανό. Καί τα γόνατα να λυγίζουν και να προσκυνούντονταν Κύριο και Θέό μας. Όλα όμως αυτά να μην αποτελούν τύπο και ευεβοφάνεια αλλά εκδήλωση μιάς αφοσιωμένης και συγκεντρωμένης καρδιάς, από την οποία υπερεκχελίζει και πλεονάζει η εσωτερική ευλάβειά της.

Ολόκληρη η ψυχή μας, το πνεύμα μας, η διάνοια μας, η αναισιοή μας, η ύπαρξή μας, όλες οι δυνάμεις του εσωτερικού μας να εκδηλώνουν την δοξολογητική και προσευχητική διάθεσή μας.

«Τιμήσατε τον Θεόν πλέον της συνηθείας» θα μας προτρέψει ο Θεόλογος Γρηγόριος.

Μέχρι να έρθει ο Χριστός στον κόσμο και να διδάξει την «εν πνεύματι και αληθείᾳ» λατρεία «τα πρότερα τύπος ην, η περιτομή, τα ολοκαυτώματα, τα θύματα, τα θυμιάματα· νύν δε ουκέτι αλλ' αλήθεια το παν» θα σχολιάσει ο Ι. Χρυσόστομος...

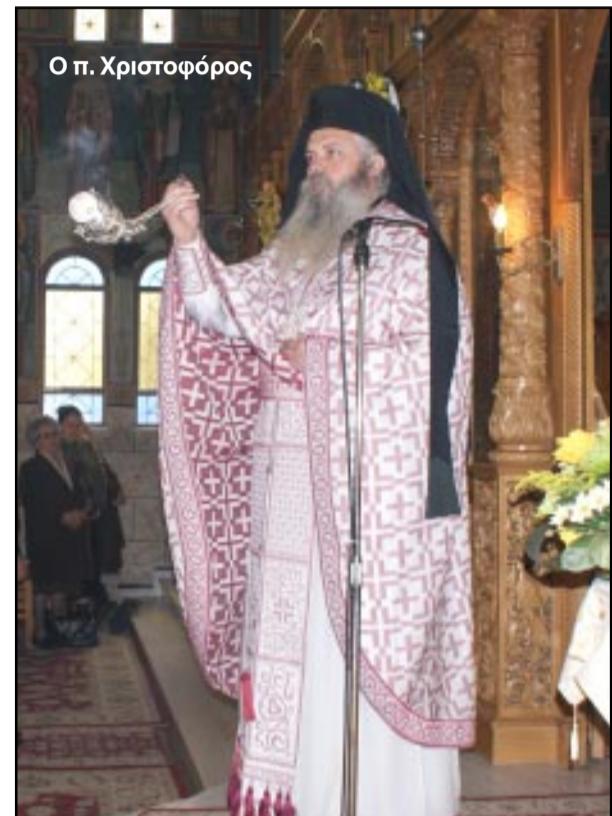
...Τώρα γνωρίζουμε την αληθινή λατρεία.

Γνωρίζουμε και λατρεύουμε ένα Πατέρα, τον Δημιουργό του κόσμου. Τον Θεό της αγάπης και της αλήθειας.

Γνωρίζουμε και προσκυνούμε ένα Θεό που φανερώθηκε. Πού εδειξε το πρόσωπό Του.

Αδελφοί, οκτώ αιώνες πριν τη Γέννηση του Χριστού ο προφήτης Ησαΐας είπε τούτα τα λόγια: «Εγγίζει μοι ο λαός ούτος τω σόματι αυτών και τοις χεί-

τεοίκη προς προκυνήση
ΤΜΗΜΑ ΙΕΡΟΥ ΛΕΙΨΑΝΟΥ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΦΩΤΕΙΝΗΣ

Ο π. Χριστοφόρος

επίσης με ιδιαίτερη ευλάβεια εορτάζεται την 26η Φεβρουαρίου και η Ιερά Μνήμη της Αγίας.

Την παραμονή λοιπόν της εορτής Δευτέρα 25/2 τελέσθηκε Μέγας Εστερινός μετ' Αρτοκλασίας και Θείου Κηρύγματος υπό του Αρχιμανδρίτου π. Πολύκαρπου Τσιμιτσού.

Ανήμερα της εορτής, τελέσθηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία όπου προέ-

ριο του Ναού), π. Γεώργιο Μουγκογιάννη, π. Δημήτριο Τσόκρη, και π. Δημήτριο Μπιλιανό.

Σας παραθέτουμε απόσπασμα της ομιλίας από το κίρυγμα του Αρχιμ. π. Χριστοφόρου Μυτιλήνη, Ιεροκήρυκος της Ι.Μ. Πατρών

«Έρχεται ώρα και νυν εστιν, ότε οι αληθινοί προ-

γάδι του Ιακώβ. Εκεί, ο Κύριος Ιησούς Χριστός, βρίσκεται την Σαμαρείτιδα με την οποία ξεκινά τον αποκαλυπτικό εκείνο διάλογο που ακούσαμε στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα.

Η αμαρτωλή εκείνη γυναίκα αρχίζει να πέφτει στα δίχτυα της αγάπης του Θεού. Αισθάνεται ότι απέναντι της έχει Αυτόν που μπορεί να δώσει απαντή-

γάδι του Ιακώβ. Εκεί, ο Κύριος Ιησούς Χριστός, βρίσκεται την Σαμαρείτιδα με την οποία ξεκινά τον αποκαλυπτικό εκείνο διάλογο που ακούσαμε στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα. Η αμαρτωλή εκείνη γυναίκα αρχίζει να πέφτει στα δίχτυα της αγάπης του Θεού. Αισθάνεται ότι απέναντι της έχει Αυτόν που μπορεί να δώσει απαντή-

γάδι του Ιακώβ. Εκεί, ο Κύριος Ιησούς Χριστός, βρίσκεται την Σαμαρείτιδα με την οποία ξεκινά τον αποκαλυπτικό εκείνο διάλογο που ακούσαμε στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα.

Η αμαρτωλή εκείνη γυναίκα αρχίζει να πέφτει στα δίχτυα της αγάπης του Θεού. Αισθάνεται ότι απέναντι της έχει Αυτόν που μπορεί να δώσει απαντή-

γάδι του Ιακώβ. Εκεί, ο Κύριος Ιησούς Χριστός, βρίσκεται την Σαμαρείτιδα με την οποία ξεκινά τον αποκαλυπτικό εκείνο διάλογο που ακούσαμε στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα.

Η αμαρτωλή εκείνη γυναίκα αρχίζει να πέφτει στα δίχτυα της αγάπης του Θεού. Αισθάνεται ότι απέναντι της έχει Αυτόν που μπορεί να δώσει απαντή-

γάδι του Ιακώβ. Εκεί, ο Κύριος Ιησούς Χριστός, βρίσκεται την Σαμαρείτιδα με την οποία ξεκινά τον αποκαλυπτικό εκείνο διάλογο που ακούσαμε στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα.

Η αμαρτωλή εκείνη γυναίκα αρχίζει να πέφτει στα δίχτυα της αγάπης του Θεού. Αισθάνεται ότι απέναντι της έχει Αυτόν που μπορεί να δώσει απαντή-

γάδι του Ιακώβ. Εκεί, ο Κύριος Ιησούς Χριστός, βρίσκεται την Σαμαρείτιδα με την οποία ξεκινά τον αποκαλυπτικό εκείνο διάλογο που ακούσαμε στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα.

Η αμαρτωλή εκείνη γυναίκα αρχίζει να πέφτει στα δίχτυα της αγάπης του Θεού. Αισθάνεται ότι απέναντι της έχει Αυτόν που μπορεί να δώσει απαντή-

γάδι του Ιακώβ. Εκεί, ο Κύριος Ιησούς Χριστός, βρίσκεται την Σαμαρείτιδα με την οποία ξεκινά τον αποκαλυπτικό εκείνο διάλογο που ακούσαμε στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα.

Η αμαρτωλή εκείνη γυναίκα αρχίζει να πέφτει στα δίχτυα της αγάπης του Θεού. Αισθάνεται ότι απέναντι της έχει Αυτόν που μπορεί να δώσει απαντή-

γάδι του Ιακώβ. Εκεί, ο Κύριος Ιησούς Χριστός, βρίσκεται την Σαμαρείτιδα με την οποία ξεκινά τον αποκαλυπτικό εκείνο διάλογο που ακούσαμε στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα.

Η αμαρτωλή εκείνη γυναίκα αρχίζει να πέφτει στα δίχτυα της αγάπης του Θεού. Αισθάνεται ότι απέναντι της έχει Αυτόν που μπορεί να δώσει απαντή-

γάδι του Ιακώβ. Εκεί, ο Κύριος Ιησούς Χριστός, βρίσκεται την Σαμαρείτιδα με την οποία ξεκινά τον αποκαλυπτικό εκείνο διάλογο που ακούσαμε στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα.

Η αμαρτωλή εκείνη γυναίκα αρχίζει να πέφτει στα δίχτυα της αγάπης του Θεού. Αισθάνεται ότι απέναντι της έχει Αυτόν που μπορεί να δώσει απαντή-

γάδι του Ιακώβ. Εκεί, ο Κύριος Ιησούς Χριστός, βρίσκεται την Σαμαρείτιδα με την οποία ξεκινά τον αποκαλυ

Αρχαία και άγνωστα μοναστήρια του Αγίου Όρους (4)

Σε προηγούμενο φύλλο του "Εκκλησιολόγου" εκ παραδομής δημοσιεύτηκε το τέλος της παρούσης εργασίας του συμπολίτη μας Διονυσίου Ανατολικώτου για άγνωστα μοναστήρια στο Άγιον Όρος, ενώ πριν από το τέλος αναφέρονταν και αλλες πληροφορίες. Γι' αυτό ζητούμε συγγνώμη από τους αναγνώστες μας και συνεχίζουμε στο παρόν φύλλο την δημοσίευση της υπόλοιπης εργασίας με τα παραλειφθέντα μοναστήρια.

74. Κάτω Μονάι: το όνομα αναφέρεται σε πηγές του 11ου αιώνος χωρίς περισσότερα στοιχεία.

75. Μονή του Κλήμεντος: παλαιά μοναστική κοινότητα (μάλλον λαύρα), που ιδρύθηκε ίσως περί τον 9ο αιώνα. Τον 10ο αιώνα επανδρώθηκε από ομάδα Ιβήρων μοναχών (δηλαδή καταγομένων από την σημερινή Γεωργία) και διαμορφώθηκε σε

πίσης «Μεγάλη Βίγλα», και από κάποιους θεωρείται ότι ήταν το πρώτο μοναστήρι που ιδρύθηκε, αν και είναι σαφές ότι τουλάχιστον κατά τον πρώτο αιώνα λειτουργίας του δεν ήταν κοντά. Σήμερα βεβαίως η θέση του βρίσκεται αρκετά έξω από τα σύνορα της Αθωνικής πολιτείας, εκείνη την εποχή όμως τα όρια αυτά δεν είχαν διαμορφωθή ορι-

Μονή Ιβήρων· είναι κτισμένη στην θέση που βρισκόταν η αρχαία μονή «του Κλήμεντος». Φωτογραφία από την ιστοσελίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

λαύρα. Κατά μία άποψι τότε η μονή του Κλήμεντος έχασε την κυριαρχία της και υπήρχη στην νέα μονή των Ιβήρων. Πάντως από τον 11ο αιώνα αναφέρεται παράλληλα και με την αρχική ονομασία της και ως μονή Ιβήρων. Με αυτοκρατορικές δωρεές προσαρτήθηκαν σ' αυτήν πολλά άλλα μονύδρια, όπως του Κολοβού, του προφήτου Ηλία, του Σιούκου και άλλα. Κατεστράφη τον 13ο αιώνα, και στην ίδια θέση ιδρύθηκε η σημερινή μονή Ιβήρων. Απ' την αρχαία μονή του Κλήμεντος πιθανόν σώζεται μέρος του καθολικού. Εικάζεται επίσης ότι η μονή του Κλήμεντος αναπτύχτηκε στην ίδια θέση όπου βρισκόταν κάποια αρχαία πολύγλωτη λιμάνι του Άθω και ότι ίσως το καθολικό της κτίστηκε επάνω σε ειδωλολατρικό ιερό του Ποσειδώνος.

76. Μονύδριον κοιμήσεως της Θεοτόκου ή Μολυ-

στικώς ούτε ήσαν σταθερά. Ανάμεσα στα μοναστήρια φαίνεται ότι αρχικά υπήρχαν ελεύθερες ζώνες με οικισμούς λαϊκών κατοίκων. Κατόπιν ωρίστηκαν αυστηρά σύνορα, ευρύτερα από οι τοπία, και απαγορεύτηκε η είσοδος των λαϊκών μη εξαιρουμένων και των ποιμένων, οπότε ο Άθως αποτέλεσε αποκλειστικό τόπο ασκητών και μονήρους βίου. Τα όρια αυτά άλλαξαν αρκετές φορές, γι' αυτή η μονή Κολοβού για ένα διάστημα ανήκε στην Αθωνική πολιτεία και είχε κυριαρχικά δικαιώματα σε πολλές μονές της περιοχής και εντός του σημερινού Αγίου Όρους. Περί τον 11ο αιώνα προσαρτήθηκε στην μονή Ιβήρων. Στις πηγές αναφέρεται

78. Μονή της Κομιτίσης: προσαρτήθηκε στην μονή Χιλιανδαρίου δεν βρέθηκαν σαφείς πληροφορίες.

βοκλησία: παλαιά μικρά μονή, που ιδρύθηκε περί τον 16ο αιώνα κατά τον Γεράσιμο Σμυρνάκη όμως η δρυσί του ανάγεται στον 12ο αιώνα. Βρίσκεται περίπου μισή ώρα από τις Καρέων και είναι κελλί, εξάρτημα της μονής Χιλιανδαρίου.

77. Μονή του Κολοβού (ή Ιωάννου του Κολοβού): ιδρύθηκε περί το 866 ως λαύρα κοντά στην σημερινή Ιερισσό, στη διώρυγα του Ξερήνη η περιοχή λεγόταν ε-

79. Μονή του μεγάλου Κομνηνού· άλλη παλαιά ονομασία της μονής Διονυσίου.

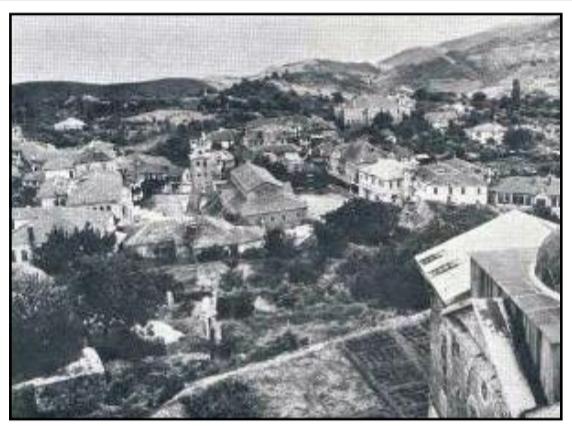
80. Μονύδριον του Κυνόποδος: βλέπε μονύδριον του αγίου Δημητρίου.

81. Λαύρα του κυρού Αθανασίου: έτσι αναφέρεται η Μεγίστη Λαύρα, πρωτού καθιερωθήκε τη σημερινό όνομά της. Άλλες ονομασίες με τις οποίες φέρεται σε παλαιότερα έγγραφα είναι «Λαύρα των Μελανών» (ε-

του Διονυσίου Ανατολικώτου δρος φιλοσοφικής σχολής Αθηνών, πτυχιούχου κοινωνικής θεολογίας (sybole@mail.com) *

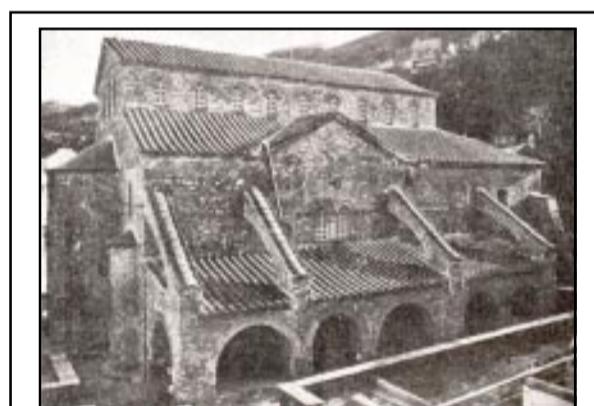
πειδή η τοποθεσία όπου χτίστηκε ωνομαζόταν Μελανά), «Μονή του κυρού Αθανασίου», «Μεγάλη Λαύρα» ή απλώς «Λαύρα», που σημαίνει πολυάνθρωπο μοναστήρι, και Λαύρα του αγίου Αθανασίου, επειδή το καθολικό της τιμάται στον κτίτορα στο Αθανάσιο.

82. Λαύρα της Μέσης ή λαύρα της Μέσης Καρυών ή

Αι Καρυάι κατά τον 19ο αιώνα. Στο μέσον διακρίνεται ο αρχαίος ναός του Πρωτάτου. Φωτογραφία από το διαδίκτυο.

λαύρα των Καρυών: η σημερινή διοικητική πρωτεύουσα της Αθωνικής πολιτείας Καρυές, όπου το Πρωτάτον και η ιερά σύναξης του Αγίου Όρους· αρχικώς ιδρύθηκε ως λαύρα (μοναστικό συγκρότημα με πολλούς μοναχούς και κοινοτικό σύστημα διαβιώσεως) κατά τον 9ο ή 10ο αιώνα. Ο ναός θεμελώθηκε κατά το τέλος του 9ου αιώνος και χρονίζεται ως κυριαρχικό της νεοσύστατης αδελφότητος. Σε όλη την ιστορία της η πρωτεύουσα εθεωρείτο και μονή και σκήπτη και λαύρα, χωρίς ν' ανήκη κατ' ακριβίεια σε καμμία από αυτές τις κατηγορίες. Περί το δεύτερο ήμισυ του 10ου αιώνος η Καθέδρα των γερόντων μεταφέρθηκε από την μονή του Ζυγού (βλέπε λήμμα) στην λαύρα της Μέσης. Στις πηγές αναφέρεται

Ο ναός του Πρωτάτου. Φωτογραφία των μέσων του 20ού αιώνος.

ακόμη και ως «λαύρα των Καρέων» (1037, 1362), «μεγίστη και σεβασμία των Καρυών λαύρα η έχουσα την και των άλλων πασών την δεσποτείαν» (1317), «σκήπτη των Καρυών» (1394), «βασιλική μονή Υπεραγίας Θεοτόκου των Καρυών» (1683), «κελλική μονή του Πρωτάτου εν Αθω» (1729).

83. Μονύδριον Λάφκα: βρισκόταν στα όρια της σημερινής μονής Ζωγράφου. Δεν βρέθηκαν περισσότερα στοιχεία.

84. Μονή του Λέοντος του Βενεβέντο ή απλώς μονή του Λέοντου (ή του Λεοντίου): αναφέρεται σε κείμενα του 11ου αιώνος. Σε άρθρο του στα «Βυζαντινά Σύμμικτα» (τεύχος 5, Αθήναι 1983), ο Ρουμάνος Δ. Ναστάσης αναφέρει ότι κάτω από το τίτλο της μονής των Αμαλφηνών υπάρχει μία σύγχυσις και με την μονή του Λέοντος, που ιδρύθηκε στο Αγίον Όρος μετά το 981 και προ του 993 από τον επίσης Ιταλό Leon Μπενεβέντο, αδελφό του δούκα του Benevento (αρχαίας Βενεβεντού) Pandolf II. Το μοναστήρι αυτό μάλλον ερημώθηκε νωρίς, από το 1071. Προφανώς η μονή του Λέοντος ταυτίστηκε από μεταγενέστερους συγγραφείς με την μονή των Αμαλφηνών, επειδή και τα δύο μοναστήρια είχαν Ιταλούς - Λατίνους ιδρυτές.

85. Μονύδριον Λιβαδογενέσιου: αναφέρεται σε πλαστό έγγραφο του 14ου αιώνος ότι πρώτα ήταν κελλί της Δοχειαρίου, που κατόπιν αποστάθηκε και αναγνωρίστηκε ελεύθερον μονύδριον.

86. Μονή του Λουκά: αρχαίο μοναστικό ίδρυμα του Αγίου Όρους (μάλλον λαύρα), που βρισκόταν κοντά στον ιερό της Αθωνικής χερσονήσου. Γειτόνευε με τις μονές του Καρδιογάνου, του Αθανασίου, του Λουκά και της αγίας Χριστίνης. τον 9ο αιώνα υπήρχη προσωρινώς στην μονή Κολοβού, αλλά γρήγορα έλαβε πάλι την αυτονομία της.

87. Μονή Λουτρακίου: αναφέρεται σε πηγές του 11ου αιώνος χωρίς άλλα στοιχεία.

88. Μονή (ή σκήπτη) του Μαγουλά: η αρχαία μονή του Κάσπακος (βλέπε λήμμα).

89. «Μονή» Μακρυγένους: αναφέρεται επίσης σε πηγές του 11ου αιώνος.

90. Μονή Μακρού ή του Μακρή: παλαιά μονή στο Άγιον Όρος που αναφέρεται περί τον 11ο αιώνα. Η ακμή της πρέπει να σημειώθηκε μεταξύ 10ου και 12ου αιώνος.

91. Μονή Μαρίας της Μαγδαληνής: η σημερινή μονή Σύμμωνος Πέτρα.

92. Μονύδριον του Ματζούκη: αναφέρεται σε πηγές του 11ου αιώνος, και αλλού. Σε έγγραφο του έτους 1047 αναφέρεται ως μονή του αγίου Αντωνίου του Νεακίτου. Η ακμή της τοποθετείται μεταξύ 10ου και 12ου αιώνος.

93. Μονύδριον Μαυρόβριος: παλαιό μοναστικό ίδρυμα, που υπήρχε ερημώθηκε τελείως και το 1320 με απόφαση της Μέσης (δηλαδή της συνάξεως των Καρυών) παραχωρήθηκε στην μονή Ξενοφώντος.

94. Μονή Μέσης: βλέπε λαύρα της Μέσης.

95. Μονή Μεταμορφώσεως (ή του Σωτήρος): η σημερινή μονή Κουτλουμουσίου, επειδή το καθολικό της πανηγυρίζει στις 6 αυγούστου. Σχεδόν πάντοτε συνοδεύεται από το επίθετο Κουτλουμουσίον, για να μη γ

Ο ΠΟΙΜΗΝ ΤΟΥ ΕΡΜΑ (ε) όραση ε'- Πέντε οράσεις

ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΓΟΡΤΥΝΟΣ
ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ Κ.Κ. ΙΕΡΕΜΙΑ

1. Συνεχίζουμε, αδελφοί μου χριστιανοί, το πατερικό έργο που μελετάμε, **ο Ποιμήν του Ερμά.** Σήμερα θα σας μιλήσω για την πέμπτη όραση του βιβλίου. Με την όραση αυτή αρχίζει το δεύτερο μέρος του έργου, το οποίο, όπως σας είπα στην αρχή των ομιλιών μου, περιλαμβάνει αποκαλύψεις του ποιμένος - του αγγέλου της μετανοίας στον Ερμά. Το μέρος αυτό περιλαμβάνει δώδεκα εντολές και δέκα παραβολές.

Ακούστε: Ο Ερμάς βρισκόταν στο σπίτι του. Αφού προσευχήθηκε και κάθησε στο κρεβάτι του, είδε να μπαίνει μέσα ένας σεβάσμιος ἄνδρας, ο οποίος φορούσε ενδυμασία ποιμένος, δηλαδή ενδυμασία βοσκού, και στο χέρι του κρατούσε μία ράβδο. Χαρέτησε τον Ερμά και ο Ερμάς τον αντιχαιρέτησε. Τον άγνωστο αυτόν, επειδή είχε ποιμενική ενδυμασία, θα τον λέμε ποιμένα. Ο ποιμήν κάθησε πλησίον του Ερμά και του είπε: «**Με ἔστειλε ο σεβάσμιος εκείνος ἀγγελος, για να κατοικήσω μαζί σου σε όλη την υπόλοιπη ζωή σου.**» Ο άγγελος αυτός, που ἔστειλε τον άγνωστο αυτόν επισκέπτη στον Ερμά, φαίνεται ότι ήταν ο Θεός, για τον οποίο είπαμε στο προηγούμενο κήρυγμα ότι ἔκλεισε το στόμα του θηρίου για να μη φάγει τον Ερμά. Ο Ερμάς στην αρχή δυσπίστησε για τον άγνωστο επισκέπτη του και ἀρχίστε να τον ερωτά ποιός είναι. Κατάλαβε όμως ότι είναι θείο πρόσωπο και φοβήθηκε επειδή δυσπίστησε στην αρχή. «**Μη φοβάσαι,**» του είπε ο ποιμένας. «**Ήρθα να σου δείξω πάλι όσα είδες προηγουμένως. Γράψε τις εντολές και παραβολές που θα σου δώσω και να τις μελετάς συνέχεια, για να μπορείς έτσι να τις θυμάσαι.**

2. Και αρχίζει τώρα, χριστιανοί μου, ο άγνωστος αυτός επισκέπτης με μορφή ποιμένος, που θα τον λέμε στο εξής ἀγγελο της μετανοίας, αρχίζει, λέγω, να λέγει στον Ερμά δώδεκα εντολές. Ας προσέξουμε και μεις τις εντολές αυτές και ας προσπαθήσουμε να τις εφαρμόσουμε, γιατί είναι κανόνας της χριστιανικής ηθικής. «**Όποιος τις εφαρμόσει, θα λάβει μισθό**

από τον Κύριο.» Έτσι είπε ο άγγελος μετανοίας στον Ερμά. Αρχίζα λοιπόν να λέγω σε μετάφραση τις εντολές που έλαβε ο Ερμάς από τον άγγελο μετανοίας:

(α) Πρώτη εντολή: Να πιστεύουμε στον αληθινό Θεό και να τον ευλαβούμαστε. Να έχουμε φόβο Θεού. Εάν έχουμε αυτά τα δύο, την πίστη στο Θεό και τον ἀγιο φόβο Του, τότε θα έχουμε και όλες τις ἀλλες αρετές.

(β) Δεύτερη εντολή: Να μην κατηγορούμε κανένα, αλλά ούτε και να ακούμε ευχάριστα τους ἄλλους πού κατηγορούν, γιατί είστι γινόμαστε αἵτοι του αμαρτήματος της καταλαλίας. Η εντολή αυτή μας λέγει ακόμη να ελεούμε τούς πτωχούς. Εάν δε κάποιος παριστάνει τον πτωχό χωρίς να είναι, ειμέσι μεν είμαστε αθώοι για την ελεημοσύνη που του δώσαμε, αυτός δε θα δώσει λόγο στο Θεό γιατί είλαβε.

(γ) Τρίτη εντολή: Να λέμε πάντα την αλήθεια και ποτέ ψέματα. Δυστυχώς, αδελφοί μου, είμαστε όλοι παραβάτες της εντολής αυτής και επιβεβαιώνουμε αυτό που λέει το Ψαλτήριο «**πας ἀνθρωπος ψεύστης**» (Ψαλ. 115,2). Ο Ερμάς, όταν άκουσε από τον άγγελο την εντολή αυτή, ἀρχίστε να κλαίει, γιατί διαπίστωσε στον εαυτό του ότι δεν έλεγε την αλήθεια, αλλά μιλούσε με πανούργια στους ανθρώπους. Ας κλάψουμε και μεις, χριστιανοί μου, για τα ψέματα μας και τις δολούτητές μας στα λόγια μας και ας πάρουμε σταθερή την απόφαση να μη λέμε πια ψέματα, αλλά να λέμε πάντα την αλήθεια στους αδελφούς μας. Ας σκεπτόμαστε ότι το πνεύμα που μας έδωσε ο Κύριος λέγεται πνεύμα «**αψευδές**». Όταν λοιπόν λέμε ψέματα, διώχνουμε αυτό το πνεύμα που πήραμε και γινόμαστε «**αποστερητάι αυτού**», είπε ο άγγελος μετανοίας στον Ερμά.

(δ) Τέταρτη εντολή: Να φυλάγουμε την αγνότητα του σώματος. Ο ἔγγαμος ἄνδρας δεν πρέπει να σκέπτεται άλλη γυναίκα παρά μόνο την δική του, με την οποία ενώθηκε με το Μυστήριο του γάμου. Έτσι, αν αποδιώκει από το νου του κάθε πονηρή σκέψη για ξένη γυναίκα και σκέπτεται μόνο την δική του, δε θα πέσει ποτέ

στο αμάρτημα της ακολασίας: «**Της δε σης μνημονεύων πάντοτε γυναικός ουδέποτε διαμαρτήσεις**» (1,1). Στην εντολή αυτή λέγει ο ποιμένας στον Ερμά ότι ο ἄνδρας εκείνος που έδιωξε την γυναίκα του, επειδή την συνέλαβε να αμαρτάνει, πρέπει πάλι να την προσλάβει για σύζυγό του, αν αυτή μετανοήσει και θέλει να επιστρέψει στον νόμιμο ἄνδρα της. Μάλιστα, λέγει ο ποιμένας, διαπράττει μεγάλη αμαρτία ο ἄνδρας εκείνος που δεν θα δεχθεί την μετανοημένη γυναίκα του, γιατί πρέπει να δεχόμαστε την μετάνοια του αμαρτωλού.

(ε) Πέμπτη εντολή: Η εντολή αυτή λέγει να είμαστε μακρόθυμοι και ποτέ οργιλοί. Εάν είμαστε μακρόθυμοι, λέγει ο άγγελος της μετανοίας, τότε το Πνεύμα το Άγιον θα κατοικεί για πάντα μέσα μας και θα αποκτήσουμε όλες τις αρετές. Αν όμως οργιζόμαστε, τότε το Πνεύμα το Άγιον φεύγει από εμάς, γιατί είναι Πνεύμα τρυφερό και στενοχωρείται από την οργή, η οποία προέρχεται από τον διάβολο. Το να κατοικήσουν και τα δυο πνεύματα μέσα μας δεν είναι δυνατόν. Αν λοιπόν θέλουμε να έχουμε για πάντα το Άγιο Πνεύμα μέσα μας, δεν πρέπει να οργιζόμαστε αλλά να είμαστε μακρόθυμοι. Ο μακρόθυμος, λέγει στον Ερμά ο ποιμένας ή ο άγγελος της μετανοίας, όπως τον είπαμε, είναι πράσι και ήσυχος. Αντίθετα ο οικύχολος, ο οργιλος δηλαδή ἀνθρωπος, είναι ακατάστατος σε όλα τα έργα του και περιστέραι από το πονηρό πνεύμα εδώ και εκεί.

Θα συνεχίσουμε τον λόγο του άγγελου μετανοίας στον Ερμά στο επόμενο κήρυγμά μας.

Με πολλές ευχές
† Ο Μητροπολίτης Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως
Ιερεμίας

Συμπληρώνεται ένας χρόνος από τις 8 Μαρτίου 2012 που εκοιμήθη εν Κυρίου ο σεβαστός Αρχιμανδρίτης π. Ιγνάτιος Γαλάνης Εκκλησιαστικός προϊστάμενος Ιερού Ναού Αγίου Διονυσίου Πατρών, η αθρόα συμμετοχή των πιστών που κατέκλεισαν τον Ιερό Ναό με τον Ιερό Κλήρο προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπολίτου Πατρών κ. Χρυσοστόμου φανερώνει τον σεβασμό προς το πρόσωπό του.

Υπήρξε μια εκκλησιαστική μορφή που πέρασε τη ζωή του με την χάρη της απλότητος, της καλλιφωνίας της ακτημοσύνης.

Το μεγαλείο της απλότητας

Όπως ξεκίνησε απλός μοναχός από την Ιερά Μονή Ομπλού Πατρών έτσι και έφυγε από τον κόσμο. Διετέλεσε Ιεροδιάκονος του Ιερού Ναού Αγίου Ανδρέου Πατρών (του παλαιού), του Μητροπολιτικού Ιερού Ναού Αγίου Δημητρίου Αμπελοκήπων Αθηνών, του Μητροπολιτικού Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Αθηνών και εκκλησιαστικός προϊστάμενος για 35 χρόνια του του Ιερού Ναού Αγίου Διονυσίου Πατρών.

Το Ιερό Μνημόσυνο του αοιδίμου Γέροντος π. Ιγνατίου Γαλάνη Θα τελεσθεί το πρώτη της επομένης Κυριακής ΑΠΟΚΡΕΩ 10 Μαρτίου εις τον Ιερό Ναό του Αγίου Διονυσίου Πατρών.

+ Αρχιμανδρίτης π. Ιγνάτιος Γαλάνης 1935 - 2012

Ένας χρόνος από την κοίμησή του

νυσίου Πατρών.

Αν και υπηρέτησε κοντά σε Αρχιεπισκόπους, Μητροπόλετος δεν επιδίωκε και απέφευγε εκκλησιαστικές ανόδους. Ούτε στην εκπαίδευση ως καθηγητής Θεολογίας ήθελε να υπηρετήσει «**αρκεί, έλεγε, που έγινα αυτό που ποθούσα από παιδί Ιερέας. Αυτό μου αρκεί.**

Στον Ιερό Ναό και το Άγιο Βήμα ήτοι ιεροπρεπής απέριττος στην Ιεραποτική του αμφίση, συνεργάσιμος με τους συνεψημέριους του, το προσωπικό του Ιερού Ναού, τους ενορίτες.

Δια της Ιεράς Εξομοιογήσεως ενεθάρρυνε στον πνευματικό αγώνα ιδιαίτερα τους νέους, γονείς και τα παιδιά. Αγωνίστηκε με ευλαβείς ενορίτες για την ευπρέπεια του Ιερού Ναού, για τη δημιουργία Ενοριακού - Πνευματικού Κέντρου, για την κατηχητική προσπάθεια.

Με την απλότητά του δύναται. Οι πιστοί πλησίον του εύρισκαν κατανόηση, ψυχική έκοιναση. Καλλίφωνος και σεμνός.

Διέθετε το χάρισμα της καλλιφωνίας. Το αυτί του κατά τη μουσική έκφραση συνελάμβανε την αρμονία, οι φωνητικές του χορδές απέδιδαν σωστά τους ήχους. Καλλιέργησε το χάρισμα σε φημισμένους Μουσικοδιδασκαλούς, τον μοναχό π. Πανάρετο Χριστοδουλόπουλο τον Θρασ. Στανίστα, τον Σπ. Περιστέρη.

Με φόρο Θεού εδέχετο το χάρισμα, κατά τον υμνωδό και το διέδιδε και σε άλλους. Συγγενές του στην Πάτρα που κοσμούν με τις μουσικές τους γνώσεις και την καλλιφωνία τα Αναλόγια και το Άγιο Βήμα I. Νάων είν

Τί έκανε ο Χριστός πριν από τα 30 του;

Ρωτήθηκα πολλές φορές: «Τί έκανε ο Χριστός μέχρι τα 30 του χρόνια; γιατί το βιογραφικό αυτό κενό; μήπως πήγε στην Ινδία και σπούδασε φακίρης;». «Οχι! πήγε στο Νότιο Πόλο για ραδίκια», μου έρχεται ν' απαντήσω.

Συνήθως όμως απαντώ: «Τί έκανε μέχρι τα 30 του ο Πιθαγόρας; τί έκαναν μέχρι τα 30 τους ο Σόλων, ο Πεισίστρατος, ο Κλεισθένης, ο Μιλτιάδης, ο Θεμιστοκλής, ο Αριστείδης, ο Λεωνίδας, ο Αισχύλος, ο Κίμων, ο Ηρόδοτος, ο Θουκυδίδης, ο Αναξαγόρας, ο Δημόκριτος, ο Ευριπίδης, ο Αριστοφάνης, ο Λυσίας, ο Σωκράτης, ο Ξενοφών, ο Πλάτων, ο Αριστοτέλης, ο Δημοσθένης, ο Αισχίνης, ο Ισοκράτης, ο Ζήνων, ο Επίκουρος, ο Διογένης, ο Επίκτητος, ο Πλούταρχος, ο Λουκιανός, ο Κέλσος, ο Αιμίλιος Παιάλος, ο Αννίβας, ο Ιούλιος Καίσαρ, ο Κικέρων, ο Βεργίλιος, ο Οράτιος, ο Σενέκας, ο Πλίνιος, ο Ηρώδης, ο Πιλάτος, ο Άννας, ο Καϊάφας, τί έκαναν μέχρι τα 30 τους τόσοι και τόσοι άλλοι; Ξέρει κανείς τί έκαναν όλοι οι παραπάνω μέχρι τα 30 τους; Ξέρει κανείς τί έκαναν οι μισοί απ' αυτούς μέχρι τα 40 τους και τα 50 τους; Ξέρουν αυτοί οι βλάκες των τέτοιων ερωτήσεων κάτι για το μεταξύ ο και 30 ετών διάστημα της ηλικίας των προειρημένων; Διερωτήθηκαν ποτέ; Πώς και η άρρωστη αυτή περιέργεια τους στρέφεται αποκλειστικά μόνον εναντίον του Χριστού, και δεν εκφράζεται και για τόσους άλλους; εγώ βέβαια για κανέναν από τους παραπάνω δεν έχω ούτε ίχνος της τέτοιας περιεργείας».

Όσο για το Χριστό: Ναι, ο Χριστός είναι από τους σπανίους (Φλίππος, Μ. Αλέξανδρος, Μ. Κωνσταντίνος, κλπ.), για τους οποίους ξέρουμε τί έκαναν και πρίν από τα 30 τους. Του Χριστού ξέρουμε την προσκύνηση των ποιμένων, την αφιέρωσή του στο ναό μετά 40 μέρες σύμφωνα με τις διατάξεις του Μωϋσέ-

ως και τις προφητείες του Συμεών και της Άννης για το πρόσωπό του και το μέλλον του, την προσκύνησή του αργότερα κι από τους αλλοδαπούς μάγους και την κατάζητησή του για σφράγη από τον Ηρώδη Ά' όταν ήταν περίπου 2 ετών, για τα θαυμαστά λόγια του προς τη μητέρα του στο ναό της Ιερουσαλήμ όταν ήταν 12 ετών, για τη βαπτισή του από τον Ιωάννη λίγο πριν από τα 30 του χρόνια. Φυσικά τα Ευαγγέλια δεν είναι βιογραφία του Χριστού, αλλ' ιστορία του κηρύγματός του της θανατώσεώς του και της αναστάσεώς του. Κανένα βιβλίο της

Δρ. Κωνσταντίνος Σιαμάκης
(Μελέτες, 4,323-324)

Αγίας Γραφής δεν είναι βιογραφία κανενός απολύτως. Δεν είναι μιθιστόρημα για αργόσχολες Κατίνες η Γραφή. Παρά ταύτα για τη ζωή του Χριστού μας παρέχουν πλήρη κάλυψη, λέγοντας και εννοώντας ότι μέχρι τα 30 του η ζωή του ήταν μια συνηθέστατη ρουτίνα χωρικού μεροκαματάρη, δεν υπάρχει το κενό που υπάρχει για την προειρημένους. Ξέρουμε ότι ο Χριστός μέχρι τα δώδεκά του πήγε στο σχολείο (Λκ 4, 16-21), κι από τα 12 μέχρι τα 30 του ήταν τέκτων, που από τα «τέγω» «τέγος» (= «στεγάγω», «στέγος»- «στέγη») θα πει «Ξυλουργός της στεγάσεως και των κουφωμάτων», έκανε δηλαδή στέγες και σκάλες, κάγκελα, πόρτες, παράθυρα, εντοιχισμένες ντουλάπες, ράφια, κλπ., συνεργαζόμενος κατά τα πρώτα χρόνια με τον θετό πατέρα του Ιωσήφ, από τον οποίο μάθαινε αυτή την τέχνη κι εργαζόμενος αργότερα μετά το θάνατο εκείνου ως εντίλικος μάστορας για τη συντήρηση της μητέρας του και του εαυτού του. Ήταν «τέκτων». Τί άλλο το άξιο εξιστορήσεως θα μπορούσε

να έχει η καθημερινή δουλειά -μεροδούλι-μεροφάι ενός μάστορα του κύκλου των οικοδομικών εργασιών, άλλωστε κατά το μωσαϊκό νόμο, τον οποίο τήρησε πειθαρχικά και σωπτήλα μέσα στην αφάνεια του ασήμαντου εργάτου, στον Ισραήλ ο άντρας είχε γνώμη και δημόσιο λόγο από τα 30 του κι έπειτα. Τί θα έλεγαν οι παραπάνω ανότοι ερωτώντες - και μόνοι τους απαντώντες κιόλας «Πήγε στην Ινδία για μαθητεία σε μάγους», λες και ο παραμεσόγειος κόσμος δεν είχε τέτοιους αγύρτες-, τί θα ήθελαν άλλο να λεν τα Ευαγγέλια για το Χριστό; ότι «Στις 30-3-14 έκανε με τον πατέρα του τη στέγη και τα κουφώματα του σπιτιού του Ηλί»,... Στις 30-5-24 έκανε με τον πατέρα του τη στέγη και τα κουφώματα του σπιτιού του Συμεών,... Στις 30-7-24 έκανε με τον πατέρα του τη στέγη και τα κουφώματα του σπιτιού του Ιακώβ...»... Στις 30-10-28 έκανε τη στέγη και τα κουφώματα του σπιτιού του Ματθά», και πάει λέγοντας; Για να μην πω ότι μπορεί να υπήρχε και τέτοιο ημερολόγιο για τα βερεσέδια, αυτόγραφο του μάλιστα, αλλ' οι ευαγγελισταί και οι πρώτοι Χριστιανοί δεν ενδιαφέρθηκαν για κείνο το μαστοροτεφτέρι -ο ίδιος ο Κύριος προφανώς το πέταξε στα σκουπίδια, όταν άρχισε το κήρυγμά του-, όπως δεν ενδιαφέρθηκαν ούτε για το σταυρό του ούτε για τον τάφο του ούτε για την ποδιά και τα κουζινικά της μητέρας του.

Βλακόμετρο μόνο της βλακείας των ερωτώντων είναι κάτι τέτοιες ερωτήσεις. Κατά τούτο μόνο μας είναι χρήσιμη η τέτοια τους ερώτηση. Πώς αλλιώς θα ξέραμε το νοητικό τους επίπεδο, αν δεν μας τόδειχναν οι ίδιοι τόσο πρόθυμα;

* (Για την επιλογή, αντιγραφή, μονοτόνηση, θέση κεφαλαιογράμματος μετά από τελεία Αθ. Σιαμάκης, αρχιμανδρίτης)

Σύναξη αλληλογνωριμίας ενοριτών της Αγίας Μαρίνης Πατρών

Το απόγευμα της περασμένης Κυριακής 24 Φεβρουαρίου 2013, στο Ενοριακό Πνευματικό Κέντρο του Ιερού Ναού Αγίας Μαρίνης Πατρών, το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο προσάλεσε τους ενορίτες και τους φίλους της ενορίας σε σύναξη αλληλογνωριμίας.

Συγκεντρώθηκαν περί τα 180 άτομα τα οποία χάρηκαν την ζεστή και εγκάρδια ατμόσφαιρα. Απόλαυσαν διάφορα κεράσματα, άκουσαν τραγούδια χριστιανικά και παραδοσιακά και επισφραγίσθηκε με λόγους πνευματικής τροφής από τον προϊστάμενο του Ναού π. Παναγιώτη Θωμά.

Αυτού του είδους οι συνάξεις, διοργανώνονται δυστυχώς από τις ενορίες, σποραδικά.

Όμως αγαπητοί μου, η ανάγκη γνώσεων, ενημέρωσης, επικοινωνίας και φιλίας δίδουν το έναυσμα σε κάθε ενορία να οργανώνει ανάλογες συνάξεις ώστε να δημιουργήσει ακόμη και νεανικές ομάδες ή να τις εμπλουτίσει με έμψυχο υλικό. Επίσης, οι συνάξεις αυτού του είδους αποτελούν σήμερα έναν από τους κυριότερους και πιο ζωντανούς πυρήνες μίας ενορίας ώστε να δημιουργήσει ποικίλες και πολυεπίπεδες δραστηριότητες.

Στην εν λόγω νεοσύστατη ενορία,

στήμερα λειτουργούν Συνάξεις όλων των βαθμίδων, από παιδιά της νηπιακής θα λέγαμε ηλικίας μέχρι και φοιτητές. Οι Συνάξεις πραγματοποιούνται κατά κύριο λόγο το Σαββατοκύριακο, σε συγκεκριμένες ώρες. Την ευθύνη των τμημάτων έχουν οι ερείς του Ναού που είναι υπεύθυνοι του τομέα νεότητος, πλαισιούμενοι με αξέσους κατηχητές, οι οποίοι αγωνίζονται με όρεξη και ζήλο να εμπλουτίσουν τα παιδιά με πνευματικές γνώσεις αλλά και να βάλουν στην ψυχή τους την «καλή ανησυχία» και τον προβληματισμό.

Ο π. Παναγιώτης Θωμάς μας είπε, ότι σκοπός, αγωνία και μέριμνα μας είναι τα παιδιά να ελκυστούν από την αγάπη του Θεού και να θεωρήσουν τον οίκο του Θεού δικό τους σπίτι, όπου θα ακούνε το λόγο του Θεού και θα βρίσκουν καταφύγιο όποτε έχουν ανάγκη.

Ο Αρχιμυνδρίτης π. Παύλος Ζαφειρακόπουλος, μίλησε στην Ι.Μ. Καλαβρύτων και Αιγιαλείας

Στο πλαίσιο των εσπερινών ομιλιών της Ιεράς Μητροπόλεως Καλαβρύτων και Αιγιαλείας, μίλησε ο Πανοστολογιώτατος Αρχιμυνδρίτης π. Παύλος Ζαφειρακόπουλος, Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Αγίων Αποστόλων Περιθωρίου με θέμα «Μεγάλη Τεσσαρακοστή: Καιρός Μετανοίας».

Ο ομιλητής αναφέρθηκε στην κατανυκτική περίοδο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, όπου κύριο χαρακτηριστικό της είναι η μετανοία, η οποία αποκαθιστά την σχέση μας με το Θεό. Οι πατέρες της Εκκλησίας μας προετοιμάζουν για την περίοδο της νηστείας μιλώντας για την ταπείνωση, που είναι απαραίτητο βήμα για την πραγματοποίηση της μετανοίας. Κανείς δεν πρέπει να υπερηφανεύεται, έστω κι αν πράπτει έργα αρετής, αλλά αντίθετα θα πρέπει να ταπείνωνται. Θα πρέπει να ξριστιανοί να προσευχόμαστε και να ζητάμε το έλεος του Θεού, ακόμα κι αν έχουμε διαπράξει σοβαρά αμαρτήματα, γιατί όποιος μετανοεί δεν είναι μακριά από τη σωτηρία. Η ταπείνωση είναι το θεμέλιο της σωτηρίας.

Πρέπει να αλλάξουμε πορεία μακριά από την αμαρτία. Ένα δάκρυ μετανοίας είναι αρκετό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η παραβολή του Ασώτου.

πενθος, η λύπη, τα δάκρυα της μετανοίας μετατρέπονται σε πνευματική χαρά, σε πενθος χαρμόσ

Η πανήγυρη του Αγίου Πολυκάρπου στην Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου Αμπελακιωτίσσης στην Ορεινή Ναυπακτία

Το Σάββατο 23 Φεβρουαρίου, εορτή του αγίου ενδόξου Ιερομάρτυρος Επισκόπου Σμύρνης του θαυματουργού προστάτου της Ιεράς Μητροπόλεως Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου, πανηγύρισε η Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου Αμπελακιωτίσσης στην Ορεινή Ναυπακτία, όπου φυλάσσεται το τιμίο λείψανο της δεξιάς χειρός του αγίου Πολυκάρπου.

Την παραμονή τελέσθηκε πανηγυρικός Εσπειρινός με αρτοκλασία και θείο κήρυγμα από τον ηγούμενο της Ιεράς Μονής **Αρχιμ. π. Πολύκαρπο Παστρώμα**.

Την κυριώνυμο ημέρα τελέσθηκε πανηγυρική θεία Λειτουργία από τον Σεβ. Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου **κ. Ιερόθεο**, πλαισιούμενο από τον **π. Πολύκαρπο**, τον Ιεροκήρυκα της Μητροπόλεως **π. Καλλίνικο**, τον Εφημέριο - Ιεροκήρυκα **π. Γαβριήλ**, τον **π. Ιωάννη Πολύζο** που ιδιαιτέρως φροντίζει για την Ιερά Μονή από την εποχή που ζούσε μόνος του ο αείμνηστος **π. Ραφαήλ**, κ.ά..

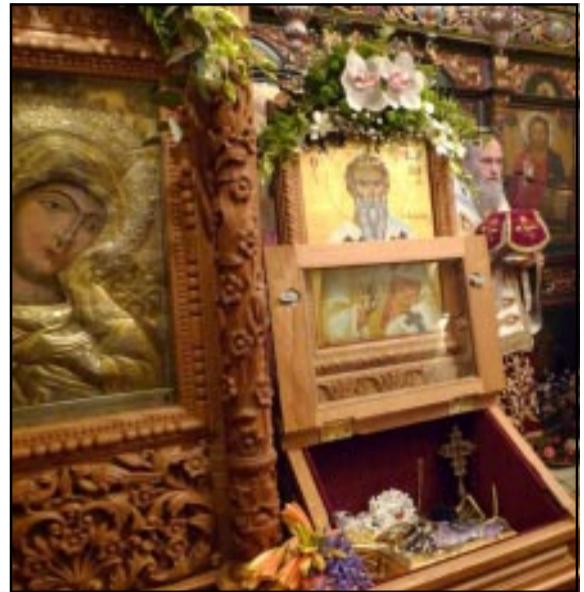
σήλθε ο άγιος Πολύκαρπος, μπορούμε να δούμε και το Μοναστήρι αυτό ως ένα άλλο πνευματικό στάδιο, αφού η μαρτυρική ζωή συνεχίζεται σήμερα στα Ορθόδοξα Μοναστήρια, όπως σε αυτό που ήλθαμε σήμερα για να εορτάσουμε την μνήμη του αγίου Πολυκάρπου. Στο Μοναστήρι αυτό που είναι ο θησαυρός της Ιεράς Μητροπόλεως μας, και μέσα σε αυτό είναι εναποτεθημένα και δύο σημαντικά θησαυρίσματα, ήτοι η ιερά εικόνα της Παναγίας της Αμπελακιωτίσσας και το ιερό λείψανο της χειρός του αγίου Πολυκάρπου. Αυτά τα δύο ευλογημένα αποθησαυρίσματα ελκουν δια μέσου των αιώνων ανθρώπους για να μονάσουν και να ασκηθούν στην πνευματική τους ζωή. Το Μοναστήρι αυτό είναι ένα στάδιο στο οποίο εισέρχεται κάθε μοναχός, ωσάν τον Άγιο Πολύκαρπο, για να ομολογήσῃ την πίστη του στον Χριστό και να ζήσῃ μέσα στην δύναμη της πίστεως. Εισερχόμενος στο στάδιο αυτό ακούει την φωνή του Θεού: «**Ίσχυε, μοναχέ, και ανδρίζου**». Εδώ στο στάδιο αυτό δεν είναι απλώς άνθρωποι, αλλά άγγελοι και άγιοι που παροτρύνουν τον μοναχό στον αγώνα του και, φυσικά, ο μοναχός δέχεται τις παρακλήσεις από τον Θεό. Κάθε μοναχός αγωνίζεται εναντίον των παθών του με την βοήθεια του Θεού».

Για την μοναχική ζωή ανέφερε:

«Αυτή είναι η ζωή της Ορθόδοξης Μονής και ο σκο-

πός του ορθόδοξου μοναχού. Μένει στο Μοναστήρι για να ασκηθή στην προσευχή, να θεραπεύηται πάθη του, να πορεύεται στον δρόμο της θεώσεως, να αποκτήση την υπακοή, την καθαρότητα ψυχής και σώματος, την ένωσή του με τον Θεό. Το Μοναστήρι δεν είναι τόπος ψυχαγωγίας, καταλαλιάς-κουτσομπολιού, ανυπακοής στον Επίσκοπο και την Εκκλησία. Οι Μοναχοί ασκούνται στην υπακοή και όχι στην ανυπακοή».

Η διδασκαλία των αγίων Πατέρων και οι αποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων Συνόδων έχουν καθορίσει τις Ιερές Μονές ως στάδια πνευματικό, ως παλαίστρες πνευματικές, όπου οι μοναχοί αγωνίζονται να ζήσουν την ζωή του Χριστού με υπακοή, παρθενία και ακτημόσηνη. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο ο μοναχός αισθάνεται άφραστη χαρά, απολαμβάνει την σταυροαναστάσιμη ζω-

στην καρδιά του: «**Ίσχυε και ανδρίζου**», στον αγώνα του και στην ζωή του. Αυτό το λέγω και στον εορτάζοντα σήμερα Ηγούμενο της Ιεράς Μονής: «**Ίσχυε, π. Πολύκαρπε, και ανδρίζου**». Αυτό το λέγω σε καθένα σας: «**Ίσχυε και ανδρίζου**». Μή αποκάμνετε από τις δοκιμασίες και τις θλίψεις, μήν απογοητεύεσθε από τις συκοφαντίες και τις διαβολές που δέχεσθε. Ο Θεός δια πρεσβειών του αγίου Πολυκάρπου να είναι πάντα μαζί μας».

Μετά την απόλυτη της θείας Λειτουργίας ο Σεβασμώτατος ευχαρίστησε δόλους όσοι εκοπίσαν για την πανήγυρη, τον Ηγούμενο και το Ηγουμενοσυμβούλιο, τους Ιεροφάλτες, τον Αντιδήμαρχο **κ. Νίκο Καραλή** και τα μέλη του Συλλόγου που ενδιαφέρονται για την Ιερά Μονή, τον Διοικητή του Αστυνομικού Τμήματος Ναυπάκτου **κ. Κωνσταντίνο Κακούση**, τους προσκυνητές που έκαναν αυτόν τον κόπο, μιάμιση

ώρα δρόμο από την Ναύπακτο, παρά τις δύσκολες καιρικές συνθήκες για να εκκλησιασθούν και να λάβουν την χάρη του αγίου Πολυκάρπου.

Μετά την πανηγυρική θεία Λειτουργία η Ιερά Μονή προσέφερε κέρασμα σε όλους τους προσκυνητές και το μεσημέρι τράπεζα για όσους είχαν απομείνει.

Ας σημειωθή ότι την επομένη, Κυριακή 24 Φεβρουαρίου, το τιμίο λείψανο μεταφέρθηκε από τον Ηγούμενο π. Πολύκαρπο στον πανηγυρίζοντα ομώνυμο Ιερό Ναό Μαμουλάδας στην Ναύπακτο με Εφημέριο τον Ιεροκήρυκα **π. Πολύκαρπο Θεοφάνη**, όπου επίσης τελέσθηκε αρχιερατική θεία Λειτουργία, και στην συνέχεια ανεχώρησε για τον Υμηττό Αθηνών, προσκεκλημένο στον Ιερό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου - Αγία Φωτεινή, με την ευλογία και άδεια του οικείου Ιεράρχου Σεβασμιώτατου **κ. Δανιήλ**, όπου θα παραμείνη, μέχρι την Κυριακή 3 Μαρτίου.

Έφαλε χορός Ιεροψάλτων με χοράρχη τον **κ. Ανδρέα Ιωακείμη**, Ιεροψάλτη στον Καθεδρικό Ναό Λαμίας. Στην Ιερά Μονή εκκλησιάσθηκε πλήθος κόσμου, παρά τον χειμωνιάτικο καιρό, από την Ναύπακτο, την Πάτρα, το Αγρίνιο, αλλά και προσκυνητές από την Αθήνα που μένουν σε ξενοδοχεία της περιοχής.

Η ατμόσφαιρα στο μικρό καθολικό της Μονής ήταν λαμπτρή, με κέντρο, βεβαίως, την αγία Τράπεζα, αλλά και την θαυματουργή εικόνα της Παναγίας της Αμπελακιωτίσσας, ενώπιον της οποίας εψάλη από τον χορό το «**Άξιον εστίν**», και το τιμίο λείψανο του **Αγίου Πολυκάρπου**.

Ο Σεβασμιώτατος **κ. Ιερόθεος** στο κήρυγμά του αναφέρθηκε στην φωνή που ενίσχυσε τον άγιο Πολύκαρπο στο μαρτύριό του: «**Ίσχυε, Πολύκαρπε, και αν-**

δρίζου», την οποία άκουσαν μόνον οι Χριστιανοί στο στάδιο του μαρτύριού του, και με αφρομή το γεγονός αυτό αναφέρθηκε στην ζωή των Μοναχών και τον αγώνα του κάθε πιστού στις ημέρες μας και στην ζωή των Κληρικών και Μοναχών και του κάθε πιστού.

Για την Ιερά Μονή Αμπελακιωτίσσης είπε: «Λαμβάνοντας αφορμή από το στάδιο, στο οποίο ει-

πός του ορθόδοξου μοναχού μενεύει, αυτός αναπαύει την ψυχή μου, αυτός με χαροποιεί!»

Και για να δώσῃ κουράγιο στους εκκλησιασθέντες, είπε ο Σεβασμιώτατος **κ. Ιερόθεος**, κατακλείοντας το κήρυγμά του:

«Και εμείς ήλθαμε σήμερα σε αυτό το πνευματικό στάδιο και καθένας μας άκουσε αυτήν την φωνή, εσωτερικά

Το φωτογραφικό στιγμιότυπο είναι από το Επισκοπικό όχημα, όπου καταδεικνύει τις δύσκολες καιρικές συνθήκες που επικρατούσαν την ημέρα του εορτασμού. Διακρίνεται, ο Σεβασμιώτατος **κ. Ιερόθεος** και ο οδηγός του

Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ο ΠΛΑΝΑΣ (1851 - 1932) Ο εκ της νήσου Νάξου απλοϊκός, ταπεινός και ασκητικός ἄγιος ιερέας της Αθήνας

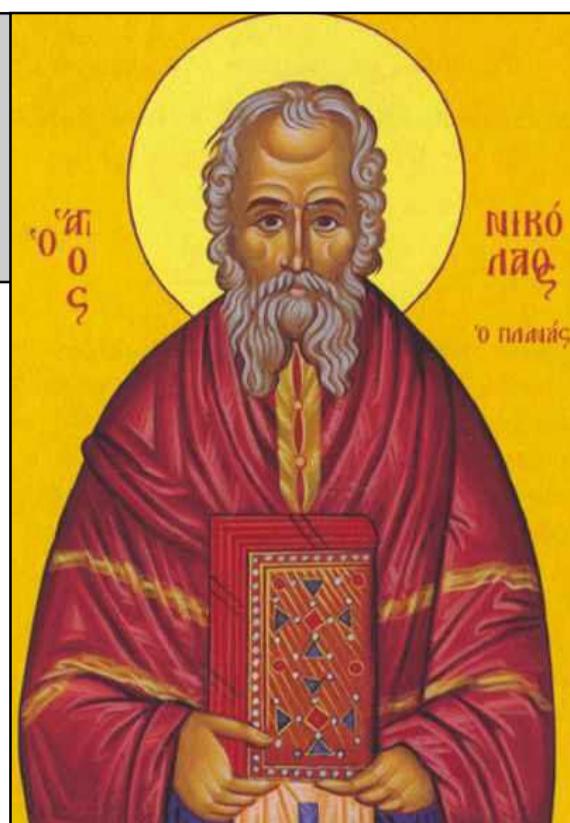
ΓΡΑΦΕΙ: Ο Αριστείδης Γ. Θεοδωρόπουλος (Εκπαιδευτικός)

Στην υλιστική και τεχνοκρατική κοινωνία του 20ού αιώνα έζησαν με τη χάρη του Θεού και διακρίθηκαν για τις πνευματικές τους αρετές αγιασμένες μορφές, οι οποίες αποτελούν τους φωτεινούς σηματοδότες για κάθε άνθρωπο, που αναζητά να ανακαλύψει την αγιότητα και την αρετή. Μία τέτοια μορφή έζησε και στην περιώνυμη πόλη των Αθηνών με την ανεκτίμητη πολιτιστική της κληρονομιά και την ένδιξη εκκλησιαστική της ιστορία, η οποία δεν εξαντλείται κατά τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες με την παρουσία επιφανών ιεραρχών, όπως οι Άγιοι Ιερόθεος και Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης και σοφών απολογητών, όπως ο Άγιος Αριστείδης ο φιλόσοφος ή και με τη δράση γενναίων αγωνιστών της πίστεως κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, όπως η Αγία Φιλοθέη και ο Άγιος Μιχαήλ ο Πακνανάς.

Στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ού αιώνα και για 50 περίπου χρόνια (1884 – 1932) έζησε και έλαμψε στο «κλεινόν άστυ» των Αθηνών με τον πλούτο της ευσέβειας και την αδιάκοπη λειτουργική του διακονία ένας ολιγογράμματος, αλλά απλοϊκός και ταπεινός ιερέας. Ο λόγος για τον παπά – Νικόλα τον Πλανά, του οποίου η ζωή είχε ως κέντρο τη θεία λατρεία και την προσευχή, και η αγιαστική και θαυματουργική του χάρη γινόταν αντιληπτή από τους ίδιους τους εκκλησιαζόμενους.

Ευσεβής, φιλάγιος και φιλεύσπλαχνος όπως ήταν, επισκεπτόταν όλα τα βυζαντινά εκκλησάκια της Αθήνας, όπου έβρισκε την ψυχική γαλήνη και την πνευματική ανάταση, ενώ βοηθούσε τους φτωχούς και τους δυστυχημένους στις φτωχογειτονιές. **Στις 2 Μαρτίου 1884** χειροτονήθηκε πρεσβύτερος στο ταπεινό εκκλησάκι του Προφήτου Ελισσαίου στο Μοναστηράκι, στο οποίο έψαλλε κάθε Κυριακή ο αείμνηστος διηγηματογράφος **Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης**. Μετά τη χειροτονία του μοίρασε την πατρική περιουσία με την αδελφή του, και

κουλτούρας. Ο Νικόλας αναζήτησε πνευματικούς ανθρώπους και συχνά πήγαινε σε ναούς και μοναστήρια για να ψάλλει στις ιερές ακολουθίες και να διακονήσει μέσα στο άγιο Βήμα. Η μεγάλη επιθυμία του ήταν να γίνει ιερέας, ο πόθος όμως της μητέρας του ήταν πρώτα να παντρευτεί και ύστερα να χειροτονηθεί. Έτσι την Κυριακή των Μυροφόρων του έτους 1879 και στον ιστορικό Ιερό Ναό της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στην Πλάκα παντρεύτηκε την Ελένη Προβελέγγιου από τα Κύθηρα. Στον ίδιο ναό και στις 28 Ιουλίου του ίδιου έτους χειροτονήθηκε διάκονος. Μετά από τον γάμο του απέκτησε έναν γιο, τον Ιωάννη, αλλά κατά τον τοκετό η σύζυγός του απεβίωσε. Τότε ο διάκονος αποφάσισε να αφειρωθεί στην Εκκλησία ως καλόγερος. Γ' αυτό και παρέδωσε το παιδί του στη μητέρα του και την αδελφή του και έγινε μεγαλόσχημος μοναχός.

ΣΗΜΕΡΑ ΣΑΒΒΑΤΟ 2 ΜΑΡΤΙΟΥ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΕΙ ΤΟ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟ ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ ΠΟΥ ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ Ι.Μ. ΠΑΤΡΩΝ, ΒΟΤΣΗ 34

εκείνοι, που θεραπεύτηκαν από ψυχικές και σωματικές ασθένειες. Παρόλο που ήταν ολιγογράμματος, κατέστη πόλος έλξης για εκαποντάδες πιστούς και πνευματικούς ανθρώπους της εποχής του. Ανάμεσα σ' αυτούς ήταν ο αείμνηστος Γέροντας Φιλόθεος Ζερβάκος, αλλά και οι κορυφαίοι σκιαθίτες λογοτέχνες Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης και Αλέξανδρος Μωραΐτης, οι οποίοι έψαλλαν στις κατανυκτικότατες αγρυπνίες, που τελούσε στο ιστορικό εκκλησάκι του Προφήτου Ελισσαίου.

Στις 2 Μαρτίου 1932 ο παπά-Νικόλας, κουρασμένος σωματικά από τον αγώνα της ζωής και την άσκηση, παρέδωσε το πνεύμα του και ανεχώρησε για το αιώνιο ταξίδι. Το θλιβερό γεγονός της κοιμήσεως του ταπεινού και απλοϊκού ιερέα, κατά την ημέρα μάλιστα της εις πρεσβύτερον χειροτονίας του, διαδόθηκε ταχύτατα σε όλη την Αθήνα και χιλιάδες πιστοί προσήλθαν στον Άγιο Ιωάννη για να προσκυνήσουν τη σεπτή σορό του ευεσβούς, ενάρετου και φιλεύσπλαχνου αγίου ιερέα. Ενταφιάσθηκε στον περίβολο του Ιερού Ναού και τα ιερά λείψανά του, μετά την ανακομιδή τους στις 7 Ιανουαρίου 1992, τοποθετήθηκαν σε ασημένια λάρνακα μέσα στον περικαλλή νέο Ιερό Ναό του Αγίου Ιωάννου της οδού Βουλιαγμένης, ο οποίος θεμελιώθηκε τον Αύγουστο του 1954. Τα ιερά λείψανα του Αγίου Νικολάου του Πλανά αποτελούν πολυτιμότατο πνευματικό θησαυρό για την αγιότακο πόλη των Αθηνών, αφού προσφέρουν πλουσιοπάροχα σπήριγμα, ελπίδα και αγιαστική χάρη σε κάθε πιστό, που προέρχεται με πίστη και ευλάβεια.

“...τα ιερά λείψανά του, μετά την ανακομιδή τους στις 7 Ιανουαρίου 1992, τοποθετήθηκαν σε ασημένια λάρνακα μέσα στον περικαλλή νέο Ιερό Ναό της οδού Βουλιαγμένης,...”

Ο σύγχρονος αυτός άγιος της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας γεννήθηκε το 1851 στο μεγαλύτερο νησί των Κυκλαδών, τη Νάξο. Οι γονείς του, ο Ιωάννης Πλανάς και η Αυγούστινα Μελισσουργού, ήταν εύποροι και διέθεταν εκτός από την κτηματική τους περιουσία και ένα εμπορικό καίκι, που εκτελούσε δρομολόγια από τη Νάξο στη Σμύρνη, την Κωνσταντινούπολη και την Αλεξανδρεία. Διέθεταν επίσης ένα εκκλησάκι επ' ονόματι του προστάτου των ναυτικών, του Αγίου Νικολάου, μέσα στο οποίο ο μικρός Νικόλας έψαλλε και προσευχόταν ντυμένος με ένα σεντόνι ως ιερέας. Τα πρώτα γράμματα τα έμαθε από τον παππού του, τον ιερέα Γεώργιο, και από την παιδική του ηλικία διακρινόταν για την αγάπη του στην Εκκλησία, την κλίση του στην ιεροσύνη και τη φιλευσπλαχνία του.

Σε ηλικία 17 ετών έμεινε ορφανός από τον πατέρα του, ο οποίος δεν άντεξε την καταστροφή του εμπορικού του καϊκιού στα στενά της Κωνσταντινουπόλεως λόγω σφοδρής θαλασσοταραχής. Μετά τον θάνατο του πατέρα του και λόγω προβλημάτων επιβίωσης, μετακόμισε η μητέρα του με τα δυο της παιδιά στην Αθήνα, η οποία την εποχή εκείνη βρισκόταν σε μεγάλη ηθική κρίση λόγω της εισβολής της ευρωπαϊκής

το μερίδιο του το έδωσε στους φτωχούς. Αρχικά τοποθετήθηκε εφημέριος στον Άγιο Παντελεήμονα Ιλισσού και στη συνέχεια στον Άγιο Ιωάννη τον Κυνηγό, που βρίσκεται επί της οδού Βουλιαγμένης.

Ο ευσεβής, ενάρετος και σεμνός παπά – Νικόλας ο Πλανάς διακρίθηκε για την καλοσύνη, την αφιλοχρηματία, τη φιλευσπλαχνία και τον ένθερμο ζήλο για τη θεία λατρεία. Αγαπούσε ιδιαίτερα τις αγρυπνίες και για 50 χρόνια λειτουργούσε καθημερινά από τα χαράματα μέχρι το μεσημέρι. Κατά τη διάρκεια των λειτουργιών, που τελούσε στον απλοϊκό, ταπεινό και ασκητικό αυτός ιερέας της Αθήνας, πολλά και θαυμαστά είναι αυτά, που γίνονταν αντιληπτά από τους πιστούς. Πλημμυρισμένος από τη θεία χάρη και το ουράνιο φως επικοινωνύσε με τους αγίους και τους αγγέλους και απεκάλυπτε στους πιστούς το θαυματουργικό του χάρισμα. Στη θεία Λειτουργία μνημόνευε όλους ανεξιαρέτως τους αγίους, αλλά και τα χιλιάδες ονόματα «ζώντων και τεθνεών», τα οποία τα τύλιγε σε δύο μεγάλα μαντήλια και τα κουβαλούσε πάντα μαζί του.

Υπομονετικός και ανεκτικός αντιμετώπιζε κάθε πρόβλημα μέσα στην Εκκλησία με αγάπη, ταπείνωση και σωπή, ενώ με τη δύναμη της προσευχής του πολλοί ήταν

Το 1992 και κατόπιν εισηγήσεως του αιοίδιου Μητροπολίτου Πατρών κυρού Νικοδήμου, ο οποίος συνέθεσε και την ασματική ακολουθία προς τιμήν του Αγίου, αναγνωρίστηκε από το Οικουμενικό Πατριαρχείο η αγιότητά του και κατετάχθη επισήμως στο αγιολόγιο της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Η μνήμη του τιμάται στις 2 Μαρτίου, την ημέρα δηλαδή της οσιακής κοιμήσεως του ή την πλησιέστερη Κυριακή, εάνη μνήμη του πέσει μέσα στην περίοδο της Μ. Τεσσαραστής.

Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς: ο απλοϊκός, ταπεινός, ασκητικός και φιλευσπλαχνός άγιος ιερέας της Αθήνας, που θα διδάσκει τον άνθρωπο του 21ου αιώνα με τη γνησιότητα και το ανεπιπήδευτο του χαρακτήρα του και με την απέραντη αγάπη και καλοσύνη του, και θα παραδειγματίζει κάθε ορθόδοξο κληρικό με την αφιλαργυρία και τη φιλευσπλαχνία του και με την καθημερινή και σεμνή διακονία του στο άγιο θυσιαστήριο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- * Ο Άγιος παπά – Νικόλαος Πλανάς – ο απλοϊκός ποιμήν των απλών προβάτων, Εκδοτικός Οίκος «Αστήρ», Αθήναι 1999
- * Πρωτοπαπά Νικολάου Ι., Αρχιμανδρίτου (γυν Μητροπολίτου Φθιώτιδος), Ο νέος άγιος της Εκκλησίας μας ιερεύς Νικόλαος Πλανάς, Εκδόσεις Αποστολικής Διακονίας, Α' Έκδοση, Αθήνα 1993

Ο Εκκλησιολόγος

Η αληθινή μετάνοια, η αμετανοησία μας και οι καρποί τους

**“Ημαρτον εις τον ουρανόν
και ενώπιόν σου” (Ιουκ. 15, 18)**

Στο Γεροντικό, αδελφοί μου, αναφέρεται για κάποιον όσιο Γέροντα, ο οποίος είχε φθάσει σε πολύ μεγάλα μέτρα αγιότητος και υψηλής πνευματικής ζωής. Καί ήταν τέτοιες οι πνευματικές του θεωρίες, ώστε μιλούσε όχι μόνο με Αγγέλους αλλά και με αύτούς τον διάβολο.

Βλέποντας, λοιπόν, τον ξεπεσμό του διαβόλου, τη φοβερή του ασχήμα, τη σκοτεινία του και το κολαστήριό του, τον λυπήθηκε κάποια φορά και του είπε:

- Τι θα γίνη με σένα, φουκαρά μου; Δεν υπάρχει και για σένα σωτηρία;

Ο διάβολος έδειξε ότι τάχα ήθελε κι αυτός να σωθῇ. Τότε ο άγιος εκείνος ερημίτης του είπε:

- Θα το φροντίσω αυτό.

Άρχισε, λοιπόν, πολλή προσευχή και νηστεία και δεχόμενος σχετικές αποκαλύψεις από τον Θεό, ύστερα από λίγες ημέρες, όταν ξαναεμφανίστηκε ο διάβολος, του είπε:

- Και για σένα και για όλους τους δαιμονες υπάρχει σωτηρία! Αρκεί να πάτε στον Θεό με όλη σας την καρδιά τη λέξι “ήμαρτον”!

- Εμείς να την πουμε; απάντησε ο διάβολος.

Και συνέχισε ξεδιάντροπα:

- Αυτός να την πη!!!

Και τότε έσκασε, αφήνοντας πίσω του καπνό και δυσωδία.

«**“Ημαρτον”**: μια λέξη που διώχνει δαιμόνια, μαραίνει τα πάθη, σκορπίζει τους λογισμούς, ανοίγει τους ουρανούς.

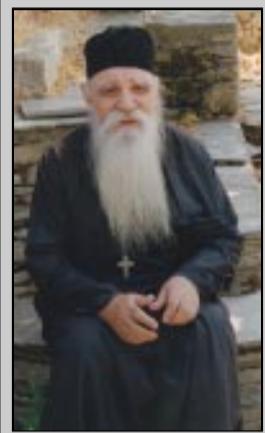
Το “**ήμαρτον**” σημαίνει μετάνοια και η αληθινή μετάνοια είναι το κλειδί του παραδείσου. Δυστυχώς, όμως, τις περισσότερες φορές είμαστε μόνο λόγια και η μετάνοια μας είναι ξηρή, άγονη, τυπική. Μιά απλή απαρίθμησης των λαθών, των πτώσεων και των κακών μας. Γι’ αυτό και δεν έχουμε ούτε συντριβή ούτε δάκρυα.

Θα μπορούσα να πω ότι μερικές φορές στην Εξομολόγησή μας ο Πνευματικός εύκολα διακρίνει έντονο εγωισμό, σκληροκαρδία και αυτοδικαίωση μέσα μας. Και άλλοτε τα παράπονα στην Εξομολόγηση είναι ατέλειωτα... Αυτά είναι μερικά απλά δείγματα ότι δεν έχουμε αληθινή μετάνοια.

Διότι για να έχουμε αληθινή μετάνοια, πρέπει πρώτα απ’ όλα να νοιώσουμε πολύ βαθειά μέσα μας το πόσο αμαρτωλοί είμαστε. Μόνο όταν εδραιωθή μέσα μας αυτή η ακριβής συναίσθησης της αθλιότητός μας, θα έλθη η Χάρις και η ευλογία στην ψυχή μας. Κι αυτό, διότι η μετάνοια είναι δωρεά της θείας Χάριτος.

Αυτή η Θεία Χάρις θα μας δώσῃ:

συντριβή και ταπείνωση

Του
Πρωτοπρεσβυτέρου
π. Στεφάνου
Αναγνωστοπούλου

δάκρυα μετανοίας, πίστι αληθινή, αγάπη ενεργουμένη προς τον Θεό και προς τον πλησίον, όλες τις αρετές!

Ναό, αδελφοί μου, η θεία Χάρις θα μας γεμίση από ουράνιες ευλογίες, χαρίσματα και αρετές, αρκεί εμείς να θέλουμε αληθινά να μετανοήσουμε, να ταπεινωθούμε και να κάνουμε υπακοή στο θέλημα του Αγίου Θεού.

Μόνον έτσι θα προχωρήσουμε στον δρόμο της ζωής με σιγουρία και θα ολοκληρώσουμε τον πνευματικό μας αγώνα, στο τέλος του οποίου θα μας περιμένει η σωτηρία, ο παράδεισος, η βασιλεία των ουρανών.

Το μεγαλύτερο κακό, όμως, στον αγώνα της καθημερινής μας ζωής δεν είναι ο πόλεμος που μας κάνουν οι δαίμονες, ούτε η κακία του κόσμου, ούτε η πονηριά, η αδικία και η απάτη των ανθρώπων αλλά η αμετανοησία μας!

Γιατί; Γιατί όλοι μας είμαστε και θα είμαστε αμαρτωλοί μέχρι το τέλος της ζωής μας! Η αμαρτία, λοιπόν, μέσα στον κάθε άνθρωπο, είναι δεδομένη. Γι’ αυτό ο Θεός έγινε άνθρωπος στο Πρόσωπο του Ιησού Χριστού, για να μας σώση από αυτήν.

Όποιος όμως δεν θέλει να μετανοήσει, δεν σώζεται, και αυτό οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στην ελεύθερη επιλογή του. Αυτή η στάση του θα γεννήσει στη συνέχεια την σκληροκαρδία, τον γογγυσμό κατά του Θεού, την απιστία, την χλαρότητα και όλα τα πάθη.

Όπως στην παραβολή του Ασώτου ο Πατέρας περίμενε την επιστροφή του παιδιού Του κάθε μέρα, σαν να ήταν χρέος, που ο γιούς Του εγκατέλειψε το σπίτι - η αγάπη ήταν αυτή που Τον έκανε να περιμένη - έτσι και ο Θεός δεν ξεγράφει τα παιδιά Του, που τα έπλασε “κατ’ εικόνα και καθ’ ομοίωσιν Του”, αλλά περιμένει... και θα μας περιμένει μέχρι τον θάνατό μας.

Εάν, λοιπόν, η σωτηρία μας φαίνεται πολύ δύσκολη και ο δρόμος προς τον παράδεισο μακρύς και απέλειωτος, σ’ αυτό φταίμε αποκλειστικά εμείς. Εμείς τα κάνουμε δύσκολα, φοβερά και ακατόρθωτα. Εμείς, με την πονηριά μας, με την κακία μας, με τον εγωισμό μας, με την κατάκρισί μας, με την υπερηφάνειά μας και γενικά με την αμετανοησία μας.

Αδελφοί μου,

Πόσοι, άραγε, από μας, θα πούμε σήμερα μέσα μας: “**Αν δεν μετανοήσω αληθινά, χάνομαι!**”; Αν το πούμε, θα έλθη το έλεος του Θεού στις ψυχές μας και θα ανατελή το φως της σωστικής και αληθινής μετάνοιας!

Είθε να το δώση ο Θεός σε όλους μας.
Αμήν. Γένοιτο.

Πρόγραμμα Ιερών ακολουθιών Μαρτίου Πανεπιστημιακού Ιερού Ναού Τριών Ιεραρχών Πατρών

Κάθε Σάββατο 5:30 – 6:30 μ.μ. Εσπερινός.

Κάθε Κυριακή 7:45 – 10:30 π.μ. Όρθρος και Θεία Λειτουργία.

Εξομολόγηση: Ο Εφημέριος του Ναού Αρχιμ. π. Πέτρος Μποζίνης θα εξομολογεί κάθε Σάββατο 4:00–5:30 μ.μ. ή σύμφωνα με τις ανακοινώσεις στο πρόγραμμα (βλέπε παρακάτω) ή κατόπιν επικοινωνίας. Τηλ: 6944-857281

ΚΑΘΕ 1η του ΜΗΝΟΣ

11:00 – 12:00 π.μ. Η ακολουθία του Αγιασμού της πρώτης του μήνα.

12:00 – 2:00 μ.μ. Εξομολόγηση (για φοιτητές και πρωσπικό του Πανεπιστημίου μας).

Σάββατο 9 Μαρτίου (Ψυχοσάββατο)

5:00 – 6:30 μ.μ. Εσπερινός και μνημόσυνο υπέρ των κεκοιμημένων.

Δευτέρα 18 Μαρτίου (Καθαρά Δευτέρα)

19:00 – 20:30 Μεγάλο Απόδειπνο.

Παρασκευή 22 Μαρτίου (Α' Χαιρετισμοί). Θα τελεστούν δύο ακολουθίες

12:00 – 13:00 1) Μεσημεριανή ακολουθία των Χαιρετισμών στην Παναγία μας (για φοιτητές).

13:00 – 15:00 Εξομολόγηση (για φοιτητές και πρωσπικό του Πανεπιστημίου μας).

19:30 – 20:30 2) Βραδινή ακολουθία των Χαιρετισμών στην Παναγία μας.

Κυριακή 24 Μαρτίου (Ορθοδοξίας)

7:45 – 10:30 π.μ. Όρθρος, Θεία Λειτουργία και λιτανεύση των Αγίων εικόνων.

10:30 π.μ. Σύντομη επίκαιρη διάλεξη από τον κοσμήτορα της Σχολής ανθρωπιστικών & κοινωνικών σπουδών κ. Χρήστο Τερέζη.

Δευτέρα 25 Μαρτίου (Εθνική Εορτή και Ευαγγελισμός της Θεοτόκου)

8:00 – 10:30 π.μ. Όρθρος και πανηγυρική Θεία Λειτουργία, Διοξολογία.

Παρασκευή 29 Μαρτίου (Β' Χαιρετισμοί) Θα τελεστούν δύο ακολουθίες.

12:00 – 13:00 1) Μεσημεριανή ακολουθία των Χαιρετισμών στην Παναγία μας (για φοιτητές).

13:00 – 15:00 Εξομολόγηση (για φοιτητές και πρωσπικό του Πανεπιστημίου μας).

19:30 – 20:30 2) Βραδινή ακολουθία των Χαιρετισμών στην Παναγία μας.

Εφημέριος: Αρχιμ. π. Πέτρος Μποζίνης

Φυσικός – Δρ Θεολόγος

τηλ: 6944-857281

email: ppetrosm@yahoo.gr

Θεία Λειτουργία στην Ιερά Μονή Παναγίας Ελεούσης

Αξιωθήκαμε από τον Κύριο μας, την περασμένη Κυριακή το πρώιμα λειτουργηθόμενο στο πανσεβάσμιο Μοναστήρι της Παναγίας Ελεούσης στην Πιτίτσα.

βάλλοντας τον εαυτόν του, που τον θεωρεί ανώτερο όλων.

Αρνητικό

ΑΣΚΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΤΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΗΛΕΙΑ

1. Ο Ασκητισμός στην Ηλεία.

Η κατ' εξοχήν ερευνήτρια σχετικά με το θέμα του ασκητισμού¹ και του μοναχισμού² στην Πελοπόννησο Άννα Λαμπροπούλου αναφέρει ότι: «στην Ηλεία δεν έχουν εντοπισθεί, ίσως εξαιτίας της ομαλής διαμόρφωσης του μεγαλύτερου τμήματος του εδάφους της, ασκητήρια ή σπηλαιώδεις ναοί».³ Εμείς όμως εδώ, ιχνηλατώντας μέσα στην Χριστιανική ιστορία της Ηλειακής γης, θα προσπαθήσουμε να δώσουμε απαντήσεις στα ερωτήματα: υπήρξε τελικά ασκητισμός και ασκητές στην Ηλεία; Υπάρχουν, σωζόμενα ασκητήρια;

Περιδιαβάντας την τοπική μας Εκκλησιαστική Ιστορία, θα προσπαθήσουμε να αντλήσουμε απαντήσεις προς αυτήν την κατεύθυνση, ακλούθωντας μια χρονική επαγγειακή μετάβαση.

1). Κατ' αρχάς θα πρέπει να αναφερθούμε στην απαρχή της Χριστιανικής λατρείας στην Ηλεία, όπου θεωρούμε ότι είναι καθοριστικής σημασίας για το θέμα μας. Είναι πανθομολογούμενο, ότι η νέα πλέον Θρησκεία του Χριστιανισμού, διείσδυσε πολύ νωρίς στην Ηλεία, κατά τους πρώτους μάλιστα Χριστιανικούς αιώνες, αλλά επικράτησε αργά και εξελικτικά μέχρι την οριστική επικράτησή της.⁴ Ο Χριστιανισμός ιδρύθηκε στην Πελοπόννησο αρχικά στην Κόρινθο, από τον Απόστολο των Εθνών Παύλο⁵ και στην Αχαΐα από τον Απόστολο Ανδρέα⁶ και από εκεί εξακτινώθηκε σε όλα τα μέρη της Πελοποννήσου.

Είναι βέβαιο ότι δεν θα παραθεωρήθηκε από τους δύο αυτούς Αποστόλους η πολύ σημαντική περιοχή της Ηλείας, η οποία κατ' αυτήν την περίοδο και πολύ αριθμητή ήταν, αλλά και είχε στα σύνορά της τα δύο σημαντικότερα εθνικά θρησκευτικά κέντρα της εποχής, την Αρχαία Ολυμπία και την Αρχαία Ήλιδα.⁷ Έτσι λοιπόν υποστηρίζεται ότι από μαθητές των δύο αυτών Αποστόλων, κηρύχτηκε πολύ νωρίς ο Χριστιανισμός στην Ηλεία.⁸ Άλλωστε είναι γνωστή στην περιοχή της Ηλείας η θρυλούμενη δράση του Αποστόλου Ανδρέα πριν αυτός μεταβεί στην Αχαΐα για να μεταδώσει το κήρυγμά του,⁹ ίσως μετά από ναυάγιο στην περιοχή της Αρχαίας Φειάς,¹⁰ πλησίον του επινείου του Πύργου, το Κατάκολο. Η ιστορική αυτή περιοχή, ονομάζεται μέχρι και σήμερα, όχι τυχαία, «Άγιος Ανδρέας».

Από τους πρώτους Χριστιανικούς αιώνες η Ηλεία έχει εισδύσει στην νέα Θρησκεία. Τούτο μαρτυρείται από τον 4^ο έως το πολύ 5^ο αιώνα.¹¹ «Το οχυρό (της Ήλιδος) έπεσε όταν η πλημμυρίδα της θρησκείας του Ναζωραίου κατασκέπασεν πάσαν την οικουμένη», αναφέρει εμφαντικά ο Ντίνος Ψυχογιός.¹²

Τα πιο πειστικά στοιχεία όμως περί της λατρείας του Ιησού Χριστού στην Ηλεία, είναι τα σωζόμενα λείψανα των πρώτων Χριστιανικών Ναών, των λεγομένων παλαιοχριστιανικών βασιλικών. Επει στην Αρχαία

Ολυμπία τον 5^ο αιώνα μετατρέπεται το εργαστήριο του Φειδία σε Χριστιανική βασιλική,¹³ ενώ στην Ήλιδα ανασκάφηκε Ψηφιδωτό δάπτεδο που ανήκει σε παλαιοχριστιανική βασιλική και σώζεται στην Νότια στοά την λεγομένη και «Κερκυραϊκή» και είναι σήμερα γνωστή ως βασιλική της Ήλιδος.¹⁴ Πέραν τούτων όμως η εκσκαφή έφερε στο φως μεγάλο αριθμό κιβωτιόσχημων τάφων με σημαντικά κτερίσματα και επιτύμβιες πλάκες με χαραγμένο το μονόγραμμα του Χριστού, που αδιαμφισθήτητα ανήκουν στην πρωτοχριστιανική περίοδο.¹⁵ Είναι βέβαιον ότι από τον 4^ο κυρίως αιώνα θα πρέπει να υπήρχαν στην Ηλεία οργανωμένες χριστιανικές κοινότητες διότι την εποχή αυτή μαρτυρείται Επίσκοπος Ήλιδος Διονύσιος, ο οποίος συμμετέχει στην Σύνοδο της Σαρδικής το 343 μ.χ.¹⁶ (Dionysius ab Achaja de Elide).

1 Άννας Λαμπροπούλου, Ο Ασκητισμός στην Πελοπόννησο κατά την μέση Βυζαντινή περίοδο, Εκδ. Ίδρυμα Γουλανδρή – Χόρη, (Αθήνα 1994).

2 Άννας Λαμπροπούλου, «Ο Μοναχισμός στην Πελοπόννησο κατά την μέση Βυζαντινή περίοδο», στο: Τάσεις του Ορθόδοξου μοναχισμού 9ος – 20ος αιώνας, Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου «Οι δρόμοι του ορθόδοξου μοναχισμού: Πορευθέντες μάθετε», Εκδ. Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών, (Αθήνα 1996), σ.σ. 77-103.

3 Άννας Λαμπροπούλου, Ο Ασκητισμός στην Πελοπόννησο, ο. π. σ. 71.

4 Της Ιδίας, «Ο Μοναχισμός στην Πελοπόννησο», ο. π. σ. 77.

5 Για περισσότερα σχετικά με την δράση του Αποστόλου Παύλου βλ. Χρήστου Καραγιάνη (επωμέλεια), Παύλου «σφραγίς» η Κορίνθου Εκκλησία στο χρόνο, Εκδ. Ιεράς Μητροπόλεως Κορίνθου, (Κόρινθος 2011), σ.σ. 15-41.

6 Π. Τρεμπέλα, Ο Απόστολος Ανδρέας, Βίος, δράσις και μαρτύριον αυτού εν Πάτραις, Εκδ. ο Σωτήρ, (Αθήνα 2005), Κ. Τριανταφύλλου, Ιστορικόν λεξικόν των Πατρών, (Πάτρα 1980), σ.σ. 17-24, Ιωάννου Αθανασοπούλου, «Ιστορία και παράδοση για την δράση του Αποστόλου Ανδρέα στον Ευρύτερο Αχαϊκό χώρο», Αχαϊκά, τεύχ. 40, (Φθινόπωρο 2000), Εκδ. Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αχαΐας, σ.σ. 11-17, Αλέξη Παναγοπούλου, «Θρησκευτικότητα, Παραδόσεις, Λαογραφία, στην επαρχία Πατρών», Αχαϊκά, τεύχ. 50, (Χειμώνας 2005-2006), Εκδ. Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αχαΐας, σ.σ. 39-49.

7 Βλ. Δημητρίου Ηλιοπούλου, «Η Ήλις και η Ολυμπία κατά τους πρώτους Χριστιανικούς αιώνες, ζος –δος αι. μ. χ.», στο: Ηλειακή Πρωτοχρονιά, 6, Εκδ. Βιβλιοπανόραμα, (Αμαλιάδα 2006), σ.σ. 156-165. Τάσου Γριτσοπούλου, «Σύντομη ξενάγηση στην Αρχαία Ήλιδα», Ανάτυπον από τα πρακτικά του εκτάκτου Ηλειακού Πνευματικού Συμποσίου 2001, (Αθήνα 2003), σ.σ. 37-42.

8 Πρβλ. Δημητρίου Ηλιοπούλου, «Η Ήλις και η Ολυμπία κατά τους πρώτους Χριστιανικούς αιώνες, ζος –δος αι. μ. χ.», στο: Ηλειακή Πρωτοχρονιά, 6, Εκδ. Βιβλιοπανόραμα, (Αμαλιάδα 2006), σ.σ. 156-165. Τάσου Γριτσοπούλου, «Σύντομη ξενάγηση στην Αρχαία Ήλιδα», Ανάτυπον από τα πρακτικά του εκτάκτου Ηλειακού Πνευματικού Συμποσίου 2001, (Αθήνα 2003), σ.σ. 37-42.

9 Βλ. Δημητρίου Ηλιοπούλου, «Η Επισκοπή Ηλείας δια των αιώνων», Θεολογία, τόμ. 6, (Αθήνα 1928), σ. 7., Τάσου Γριτσοπούλου, «Ηλείας, Μητρόπολη», ΘΗΕ, τόμ. 6, (Αθήνα 1965), στ. 16-19.

10 Βλ. Δημητρίου Ηλιοπούλου Ηλείας Αντωνίου, «Η Επισκοπή Ηλείας δια των αιώνων», Θεολογία, τόμ. 6, (Αθήνα 1928), σ. 7., Τάσου Γριτσοπούλου, «Ηλείας, Μητρόπολη», ΘΗΕ, τόμ. 6, (Αθήνα 1965), στ. 16-19.

11 Βλ. Δημητρίου Ηλιοπούλου Ηλείας Αντωνίου, «Η Επισκοπή Ηλείας δια των αιώνων», Θεολογία, τόμ. 6, (Αθήνα 1928), σ. 7., Τάσου Γριτσοπούλου, «Ηλείας, Μητρόπολη», ΘΗΕ, τόμ. 6, (Αθήνα 1965), στ. 16-19.

12 Βλ. Δημητρίου Ηλιοπούλου Ηλείας Αντωνίου, «Η Επισκοπή Ηλείας δια των αιώνων», Θεολογία, τόμ. 6, (Αθήνα 1928), σ. 7., Τάσου Γριτσοπούλου, «Ηλείας, Μητρόπολη», ΘΗΕ, τόμ. 6, (Αθήνα 1965), στ. 16-19.

13 Βλ. Δημητρίου Ηλιοπούλου Ηλείας Αντωνίου, «Η Επισκοπή Ηλείας δια των αιώνων», Θεολογία, τόμ. 6, (Αθήνα 1928), σ. 7., Τάσου Γριτσοπούλου, «Ηλείας, Μητρόπολη», ΘΗΕ, τόμ. 6, (Αθήνα 1965), στ. 16-19.

14 Βλ. Δημητρίου Ηλιοπούλου Ηλείας Αντωνίου, «Η Επισκοπή Ηλείας δια των αιώνων», Θεολογία, τόμ. 6, (Αθήνα 1928), σ. 7., Τάσου Γριτσοπούλου, «Ηλείας, Μητρόπολη», ΘΗΕ, τόμ. 6, (Αθήνα 1965), στ. 16-19.

15 Βλ. Δημητρίου Ηλιοπούλου Ηλείας Αντωνίου, «Η Επισκοπή Ηλείας δια των αιώνων», Θεολογία, τόμ. 6, (Αθήνα 1928), σ. 7., Τάσου Γριτσοπούλου, «Ηλείας, Μητρόπολη», ΘΗΕ, τόμ. 6, (Αθήνα 1965), στ. 16-19.

16 Βλ. Δημητρίου Ηλιοπούλου Ηλείας Αντωνίου, «Η Επισκοπή Ηλείας δια των αιώνων», Θεολογία, τόμ. 6, (Αθήνα 1928), σ. 7., Τάσου Γριτσοπούλου, «Ηλείας, Μητρόπολη», ΘΗΕ, τόμ. 6, (Αθήνα 1965), στ. 16-19.

Αρχιμανδρίτου
Φιλαρέτου Ναп. Σπανοπούλου
Ιεροκήρυκος Ιεράς Μητροπόλεως Ηλείας

μενος από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα από το βίο και τα μνημεία», Ανάτυπον από τα πρακτικά του εκτάκτου Ηλειακού Πνευματικού Συμποσίου 2001, (Αθήνα 2003), σ.σ. 27-28, Παναγιώτου Ανδριοπούλου, Οικιστικά στοιχεία και Χριστιανικά μνημεία του Τ. Δήμου Ήλιδας και Ελίσας, Εκδ. Ιεράς Μητροπόλεως Ηλείας, (Αθήνα 1982), σ. 128, Αρχιμ. Δαμασκηνού Πετράκου, Ηλειακό Αγιολόγιο, Ιστορικές και κριτικές επισημάνσεις, Εκδ. Ιεράς Μητροπόλεως Ηλείας, (Πύργος 2010), σ.σ. 24-27.

10 Βλ. Γεωργίου Παπανδρέου, Η Ηλεία δια μέσου των Αιώνων, Εκδ. Ν.Ε.Λ.Ε.

Από τον απόηχο του 28ου Παιδαγωγικού Συνεδρίου της Χριστιανικής Εστίας Πατρών «Σταυρική πορεία και Ανάσταση του Γένους»

Η Χριστιανική Εστία Πατρών για πολλά χρόνια, πραγματοποιεί στις αρχές Φεβρουαρίου 2ήμερο Παιδαγωγικό συνέδριο στην αίθουσα Μιαούλη 57, όπου λειτουργεί και παρεκκλήσιον του ιερού Ιωάννου του Χρυσοστόμου.

Εφέτος και λόγω της παρουσίας του Σεβασμιωτάτου κ.κ. Χρυσόστομου, των εκλεκτών εισηγητών, των επίκαιρων θεμάτων των πολλών Συνέδρων και αρκετών αγίων Πατέρων, είχε μία ιδιαίτερη λάμψη.

Στην αρχή τελέσθηκε Αγιασμός από τον Σεβασμιώτατο και εν συνεχεία ευλόγησε την έναρξη των εργασιών του Συνέδρου.

Ο πρόεδρος της Χριστιανικής Εστίας Πατρών κ. Γεώργιος Καραγεωργόπουλος, αλλά και το προεδρείο του Συνέδρου αποτελούμενο από εκλεκτούς εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων διηγήθυνε τις εργασίες άψογα.

A. Πρώτος εισηγητής ήταν ο κ. Χρήστος Κατηφόρης, Οικονομολόγος – Διεθνολόγος.

Τόνισε μεταξύ άλλων, ότι η οικονομική κρίση είναι αποτέλεσμα της επί σχεδόν τέσσερις δεκαετίες κρίσεως πολιτικής και κοινωνίας, κυρίως όμως οφειλεται στην κατάρρευση της παιδείας, των θεσμών και αξιών.

Η αναξιοκρατία, η απλησία, η συναλλαγή, το ρουσφέτι οδηγήσαν τον Έλληνα μακριά από τις παραδόσεις του και των οδηγησαν στην καλοπέραση, στο εύκολο κέρδος, την δωροδοκία, την εκμετάλλευση, τον πλουτισμό.

Άρχισε να ζει με δανεικά χωρίς να πάραγε σχεδόν τίποτα.

Τους πολιτικούς ενδιέφερε ο πλουτισμός και η επανεκλογή τους.

Οι Συνδικαλιστές ταυτίσθηκαν με την εξουσία και ζητούσαν να ικανοποιούνται όλα τα προβλήματα των εργαζομένων και να καταλαμβάνουν κάριες θέσεις στελέχη του χώρου τους, χωρίς να διαθέτουν ικανότητα και ήθος.

Για την έξοδο από την κρίση χρειάζεται να ανασκούμπωθούμε, ν' αφήσουμε τις κακές συνήθειες και ο καθένας στον τομέα του να εργαστεί με τιμιότητα.

Σ' αυτή την προσπάθεια πρέπει να διαδραματίσουν πρωτεύοντα ρόλο οι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων, η Εκκλησία, η οικογένεια και οι πνευματικοί άνθρωποι.

Μετά την εισήγηση, που ήταν υπέροχη, έκανε παρέμβαση ο Σεβασμιώτατος Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος συγχαίροντας, συμφωνώντας και πολλές επισημάνσεις.

B. Η δεύτερη εισήγηση έγινε από τον κ. Γεώργιο Κουρκούτα, φιλόλογο, ιστορικό και ερευνητή με θέμα: «Η σύγχρονη Ελλάδα υπό το φως της ιστορίας. Το παράδειγμα των βαλκανικών Πολέμων».

Οι Έλληνες στον πολέμο των βαλκανικών Πολέμων, στην περιοχή της Βαλκανικής Ανατολής, έπιασαν την αποτίναξη του Τουρκικού ζυγού. Άλλα οι Έλληνες πολέμησαν για τον Χριστού την Πίστη την Αγία και για την Ελευθερία.

Ποιος περίμενε μετά τον ατυχή πόλεμο του 1897 και την πτώχευση,

θα γινόταν η ανασυγκρότηση της οικονομίας και του Στρατού, ώστε ο Ελευθέριος Βενιζέλος, στηριζόμενος στο σχέδιο του Χαριλάου Τρικούπη (δεσπόζουσα πολιτική φυσιογνωμία), με τη συνεργασία των γειτόνων μας να πραγματοποιήσει τους Νικηφόρους Πολέμους του '12 και '13;

Οι χρόνοι αυτοί στην ιστορία μας ονομάζονται χρόνοι της Ελληνικής Ανθίσεως. Δυστυχώς ο διχασμός και η διχόνια, που μας κατατρέχει αμάυρωσαν τις νίκες με την Μικρασιατική Καταστροφή.

Και πάλι όμως η Ελλάδα εθαυματούργησε με το έπος του '40, προκαλώντας τον θαυμασμό εχθρών και φίλων.

Εδώ επαληθεύονται τα λόγια του Σύγχρονου Ιστορικού Καθηγητού της Παντείου, Πρωτοψάλτη, που έγραψε: «Η επικράτηση των Ελλήνων έναντι πολυαριθμού και καλύτερα εξοπλισμένου εχθρού, αποτελεί άνθος αυτοφυές και μοναδικών και στην Ιστορία της ανθρωπότητας».

Καταχειροκροτήθηκε και έγιναν παρεμβάσεις από τους Συνέδρους,

Γ. Η τρίτη Εισήγηση έγινε την Κυριακή 3/2/2013 και προσήλωσε το ενδιαφέρον των Συνέδρων, γιατί οι περισσότεροι ήταν εκπαιδευτικοί και το θέμα:

«Η Παιδεία αντίδοτο στην Κρίση.

Ένα Δάσκαλο γιατί χανόμαστε».

Εισηγήτρια ή και Ευαγγελία Κουσκουλή Δρ. Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών και Καθηγήτρια των Εκπαιδευτηρίων «Η Ελληνική Παιδεία».

Προσφέραμε τόνισε: Παιδεία χωρίς σταθερό ιδεολογικό άξονα, μακράν της Ελληνορθόδοξης παράδοσης και αγωγής. Απαξιώθηκαν οι αξίες, η γνώση με απουσία του ήθους.

Χρειάζονται δάσκαλοι με όραμα, να σκύψουν στα προβλήματα της νεολαίας και να εμπνεύσουν τους νέους να αγωνίζονται για ιδανικά. Να είναι ίδιοι πρότυπα και να τονίζουν, ότι η Παιδεία είναι αγωγή της ψυχής.

Το σχολείο θα διδάξει εντιμότητα, αξιοπρέπεια, αλήθεια, δικαιοσύνη και σεβασμό στη Θρησκεία, την πατρίδα και την Οικογένεια.

Να θωρακίσουν τους νέους με τις αξίες του Πολιτισμού, του ανθρωπισμού, ώστε να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες της ζωής.

Το έργο των εκπαιδευτικών είναι βαρύ, για να πετύχουν πρέπει να αισκούν λειτουργήματα και οι ίδιοι να έχουν πρότυπο τον Αιώνιο Δάσκαλο Χριστό.

Είναι περιπτών να τονίσει, ότι καταχειροκροτήθηκε και έκανε εντύπωση σε όλους και ιδιαίτερα σε αρκετούς Ναυπάκτιους, γιατί είναι Ναυπακτικής καταγωγής (παλιόπιργος Ναυπακτίας), και ήταν δικαιολογημένη η ικανοποίηση και υπερηφάνεια.

Παρών ήταν και ο πρόεδρος του Ναυπακτικού Συνδέσμου Πατρών κ. Ηλίας Δημητρόπουλος.

Συγκινητική ήταν η στιγμή που αναφέρθηκε στη Δασκάλα της, που ήταν παρούσα, Ακριβή Χριστιάνη – Σεφέρη (καταγωγή Γκρέκα Αιγαίας), η οποία με έκδηλη της χαρά και συγκίνηση, συγχάρηκε τη μαθήτριά της και τόνισε ότι οι παλιότεροι Δάσκαλοι με πολλούς μαθητές στα τμήματα, με ελάχιστα μέσα και πολλές ελλειψίεις, μπόρεσαν με την εργατικότητα, το ζήλο, την υπομονή και επιμονή να βγάλουν αξιόλογους επιστήμονες, συμβούλευοντας πολλές φορές και τους ολιγογράμματους γνονείς και κηδεμόνες στην σωστή ανατροφή των παιδιών.

Συνέτησε στους νέους δασκάλους να μην αποθαρρύνονται από τις δυσκολίες που συναντούν.

Δ. Τέταρτης εισήγησης ήταν ο κ. Σταύρος Μποζοβίτης, Θεολόγος – Συγγραφέας με θέμα: «Σταυρός και Ανάσταση στην Οδύσσεια του Ελληνισμού».

Αναφέρθηκε στην Ελληνική Μυθολογία και Φιλοσοφία και στο Τίτανιο έργο που επετέλεσε ο Μ. Αλεξανδρος, ώστε να προτεινεί στην ιεραρχία της Εκκλησίας την προστασία της Ελληνικής Ανθρωπότητας.

Από την ιεραρχία της Εκκλησίας την προτεινεί στην ιεραρχία της Εκκλησίας την προστασία της Ελληνικής Ανθρωπότητας.

Από την ιεραρχία της Εκκλησίας την προτεινεί στην ιεραρχία της Εκκλησίας την προστασία της Ελληνικής Ανθρωπότητας.

Κάπιαν ανάλογο είχαν κάνει οι προφήτες, για να προετοιμάσουν τους Ιουδαίους, για την έλευση του Σωτήρα.

Άλλωστε το έργο του Μ. Αλεξανδρου συνετέλεσε να διαδοθεί η Ελληνική γλώσσα στα πέρατα της οικουμένης, να γραφεί η Αγία Γραφή στην Ελληνική και να τονίσει ο Κύριος, όταν εζήτησαν οι Έλληνες να τον επισκεφτούν: «Ελήλυθεν η ώρα ίνα δοξαστεί ο Υιός του Ανθρώπου».

Η εισήγηση τους έντυπωσίασε τους Συνέδρους, γιατί

Ο Σεβασμιώτατος εισέρχεται στην αίθουσα του Συνέδρου

έδωσε άλλη διάσταση στην Ελληνική Μυθολογία, τη Φιλοσοφία και την εκστρατεία του Μ. Αλεξανδρου, συνδέοντάς τη με το σχέδιο της Θείας Οικονομίας.

Ο ίδιος προς ημερών στην ίδια αίθουσα (μία Κυριακή) μίλησε στην κατάμεστη αίθουσα για το Μέγα Αλέξανδρο και το τεράστιο ελληνικό και χριστιανικό έργο, που επετέλεσε.

Είναι αξιόλογος ομιλητής και συγγραφέας, αναπτύσσει τα θέματα του με σαφήνεια και γλαφυρότητα και συναρπάσει το ακροατήριο.

Έγκριση εισήγησης από εκλεκτούς Συνέδρους όπως: Την κα Ηλιοπούλου Καθηγήτρια Πανεπιστημίου, κ. Δημήτριο Παπαθανασόπουλο Λυκειάρχη και Συγγραφέα, κ. Κων/νο Σύγγελο Λυκειάρχη, κ. Απόστολο Μαυρομάτη Θεολόγο, κ. Παναγιώτη Μαρτίνη τ. Σχολικό Σύμβουλο των Θεολόγων, κ. Άγγελο Αντωνέλλη Λυκειάρχη και πρόεδ

Ο Διάλογος της Εκκλησίας με την Αριστερά

Πριν από ένα μήνα περίπου, πραγματοποιήθηκε επιστημονικό συνέδριο που διοργάνωσε το Τμήμα Θεολογίας του Α.Π.Θ. στην Θεσσαλονίκη, όπου συζήτησαν συγκεκριμένα θέματα, τα οποία έχουν τεθεί τα τελευταία χρόνια και κάποια από αυτά είναι και ζητήματα πρακτικής εφαρμογής.

Στο συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στις 22 και 23 Ιανουαρίου η Εκκλησία συμμετείχε με αρκετούς Αρχιερείς, και από την άλλη πλευρά η Αριστερά με στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ και της ΔΗΜΑΡ, ενώ το ΚΚΕ αρνήθηκε να συμμετάσχει θεωρώντας ότι «τα δύο συγκεκριμένα κόμματα δεν είναι Αριστερά».

Στις συζήτησεις έλαβαν μέρος οι Μητροπολίτες Γόρτυνος κ. Ιερεμίας, Αλεξανδρούπολεως κ. Άνθιμος, Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος, Νεαπόλεως κ. Βαρνάβας, Σιατίστης κ. Παύλος.

Η επίσημη συμμετοχή της Εκκλησίας αποφασίστηκε από την ίδια την Ιερά Σύνοδο.

Εμείς σήμερα, παρουσιάζουμε την ομιλία του Υφουργού Παιδείας κ. Θεόδωρου Παπαθεοδώρου στο Συνέδριο - ο οποίος είναι μέλος της Κυβερνήσεως κατ' υποδείξεως της ΔΗΜ.ΑΡ. και την ποθετήση στον απόηχο θα λέγαμε του Συνεδρίου, από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ.κ. Ιεροθέου.

Ομιλία Υφουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού

Καθ. Θεόδωρος Π. Παπαθεοδώρου

Παναγιώτατε,
Σεβασμιώτατοι Αρχιερείς
Κύριε Περιφερειάρχα,
Κύριε Πρόεδρε,
Κύριες και κύριοι Καθηγητές,
Φίλες και φίλοι,

Σας ευχαριστώ για την πρόσκληση να είμαι ανάμεσά σας σήμερα, και να μετέχω σε ένα σημαντικό συνέδριο το οποίο παρουσιάζει μεγάλο επιστημονικό, κοινωνικό και πολιτικό ενδιαφέρον. Και αυτό, γιατί οι σχέσεις της Εκκλησίας και της Αριστεράς υπήρχαν πολυκύμαντες και συχνά χαρακτηρίστηκαν από εκατέρωθεν επιφυλάξεις, ιδεολογικές αντιθέσεις, δογματικές προσεγγίσεις, που περιόρισαν το χώρο

και το εύρος ενός ανοιχτού διαλόγου ενώ ταυτόχρονα η Εκκλησία και η αριστερά σε ράσην συναντήθηκαν σε κορυφαίες ιστορικές στιγμές μέσα από του τόπου. Σε αυτό το πλαίσιο με

τις πολλές διακυμάνσεις διάλογος έστω και ασυνεχής, υπήρξε, τουλάχιστον τα τελευταία τρίαντα χρόνια.

Θυμίζω το εγχέρημα του χριστιανομαρξιστικού διαλόγου στη δεκαετία του '80 το διάλογο για τις σχέσεις Εκκλησίας και Κράτους στο πλαίσιο της πολιτειακής συγκρότησης, το διάλογο για τη θέση της θρησκείας σχετικά με τα μείζονα προβλήματα του παγκόσμιου χώρου (φτώχεια, παιδεία, περιβάλλον) έως και πρόσφατα με τη συνάντηση Εκκλησίας και Αριστεράς στο πεδίο της κοινωνικής αλληλεγγύης και υποστήριξης της κοινωνικής συνοχής. Οι ρόλοι της Αριστεράς και της Εκκλησίας έχουν μετασχηματιστεί το τελευταίο διάστημα. Η Εκκλησία παρεμβαίνει σε νέα πεδία όπως αυτό της Μετανάστευσης ενώ η Κυβερνώσα πλέον Αριστερά διαμορφώνει νέες σχέσεις επικοινωνίας με την Εκκλησία. Σε κάθε περίπτωση ο μετασχηματισμός αυτός συναντάται στους νέους τόπους της κοινωνίας και της ζωής.

Θεωρώ δε ευτυχές το γεγονός ότι την πρωτοβουλία συ-

νέχισης αυτού του διαλόγου αναλαμβάνει με το σημερινό συνέδριο το Τμήμα Θεολογίας του Α.Π.Θ. εμπεδώνοντας το ρόλο του Παν/μιου στην ελεύθερη, κριτική και επιστημονική προσέγγιση των γνωστικών πεδών που θεραπεύει.

Υπό την έννοια αυτή συγχώρω την οργανωτική επιτροπή για τη διοργάνωση αλλά και για την επιλογή της θεματολογίας, οποία και προσδίδει ιδιαίτερο ενδιαφέρον στις συνεδρίες, τις συζητήσεις και στα πορίσματα των εργασιών.

Η Πανεπιστημιακή Θεολογία προσφέρει έτσι ένα διαύλογο επικοινωνίας μεταξύ Εκκλησίας και αριστεράς εξαιρετικά πολύτιμο.

Δε στέκεται μόνο στις αυτονότες αποκλίσεις ούτε στην ιστορικότητα των παραλληλών βίων αλλά επιχειρεί ουσιαστικές προσεγγίσεις που αγγίζουν την καθημερινή παρέμβαση της Εκκλησίας και της Αριστεράς. Επιδιώκοντας τις διανοητικές, ιδεολογικές κοινωνικές θρησκευολογικές πολιτικές «συναντήσεις» μεταξύ των δύο παραγόντων.

Η πρωτοβουλία αυτή της πανεπιστημιακής θεολογίας επιπτυγχάνει ταυτόχρονα να επανεξετάσει μειζονα ερωτήματα με επίκεντρο τον άνθρωπο και τον πολίτη και να τα αναδείξει σε δημόσιο διάλογο σε μια περίοδο κατά την οποία ο δημόσιος χώρος μοιάζει να επηρεάζεται από εκφοβιστικά σύμβολα, από τις επιπτώσεις μιας γενικευμένης κρίσης αξιών και από τις συνέπειες μιας εντεινόμενης ριγμάτωσης της κοινωνικής συνοχής.

Ίσως σ' αυτή την περίοδο κρίσης οι βεβαίότητες να τίθενται συνολικά σε αμφισβήτηση, αλλά παραμένουν ως πολύτιμα στοιχεία και της Εκκλησίας και της Αριστεράς η πίστη στον άνθρωπο και στο λαό, στη μοναδικότητα και τη συμπαντικότητα των ανθρώπων αξιών η αντιμετώπιση της κοινωνικής ανισότητας και πραγμάτωσης της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Πάνω σε αυτά τα στοιχεία ελπίζω και εύχομαι να οικοδομηθεί ένας γνώμος διάλογος που θα αγγίζει στην κοινωνία και θα συμβάλει στην κατανόηση και αναγνώριση των κοινών τόπων της ζωής όχι μόνο του πιστού και αριστερού αλλά του Έλληνα πολίτη που σήμερα δοκιμάζεται, αγωνιά, προσδοκά και ελπίζει!

«Διάλογος της Εκκλησίας με την Δεξιά και την Αριστερά»

Του Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ.κ. Ιεροθέου

Πρόσφατα έγινε συζήτηση στον εκκλησιαστικό και ευρύτερο χώρο για τον διάλογο μεταξύ Εκκλησίας και Αριστεράς που διεξήχθη τελευταία. Δεν παρακολούθησα το Συνέδριο αυτό από κοντά, μόνον διάβασα μερικές εισηγήσεις και τα σχετικά δημοσιεύματα. Μερικές σκέψεις μου καταγράφονται εδώ για ευρύτερη συζήτηση και διευκόλυνση.

1. Η Εκκλησία είναι ένας χώρος ανοικτός σε όλους, αλλά με ορισμένο σκοπό. Πρόκειται για μια ιδιαίτερη κοινωνία που αποκτά θεολογική σημασία ως Σώμα, το Σώμα του Χριστού, ως μια πνευματική οικογένεια, ένα πνευματικό θεωραπευτήριο. Η Εκκλησία δέχεται τους πάντες, νοηματοδοτεί τον βίο τους και ανοίγει τους ορίζοντες της ζωής τους. Σε αυτήν συγκαταλέγονται άρχοντες και αρχόμενοι, σοφοί και αγράμματοι, άνδρες, γυναίκες και παιδιά, άνθρωποι από όλα τα έθνη και τους λαούς, πλούσιοι και πτωχοί. Η Εκκλησία δεν λειτουργεί ως

μια ιδεολογία, αλλά ως μια πνευματική μάνα που γεννά και μεγαλώνει τα παιδιά της, ανεξαρτήτως χρώματος, τάξεως, φύλου και εθνών. Όποιος βλέπει την Εκκλησία ως ιδεολογία αποτυγχάνει να δη τον βαθύτερο σκοπό της, να δη την δυναμικότητα της καρδιάς της και το πώς διοχετεύει το αίμα της σε όλα τα μέλη της, ακόμη και τα πιο ταπεινά και εξουθενημένα.

2. Οι όροι «δεξιά» και «αριστερά» δημιουργήθηκαν ευκαιριακά από την θέση που κατέλαβαν τα μέλη της Συντακτικής Συνελεύσεως στην επαναστατημένη Γαλλία το 1789, που συζητούσαν αφ' ενός μεν πώς θα λειτουργούσε το πολίτευμα σε μια συνταγματική μοναρχία αφ' επέρω θεού που θα είχε την θαυματική του βασιλιά. Όσοι κάθονταν στα αριστερά ήταν πιο ριζοσπαστικοί-προοδευτικοί, ενώ όσοι κάθονταν στα δεξιά ήταν πιο συντηρητικοί. Έκτοτε αυτοί οι όροι φορτίσθηκαν με έντονο κοινωνιολογικό περιεχόμενο, και απέκτησαν μια ιδεολογική κατεύθυνση.

Στην σύγχρονη γλώσσα της δεξιάς συνδέεται με την συντηρητική και παραδοσιακή σκέψη, εκφράζεται με την διατήρηση της κληρονομικής θρησκευτικότητας, τον καπιταλισμό, τον νεοφιλελευθερισμό, την ελεύθερη αγορά. Αντιθέτως, η έννοια της αριστεράς συνδέεται με την σύγχρονη και ριζοσπαστική σκέψη, τόσο στις παραδόσεις και οπωδήποτε και τις θρησκευτικές, όσο και στον κοινωνικό χώρο, αφού εκφράζεται με τις αρχές της ισότητας, της πολιτισμικότητας και του διεθνισμού.

Μεταξύ αυτών των δύο παρεμβάλλονται οι κεντρώοι και σοσιαλδημοκράτες, οι οποίοι προσπαθούν να λειτουργήσουν στο εγελιανό σχήμα θέση, άρνηση, σύνθεση, να εκφράσουν τον μεσαίο χώρο. Τα σχήματα αυτά είναι πολύπλοκα γιατί μεταξύ δεξιάς, αριστεράς και κέντρου κινείται η κεντροαριστερά, η κεντροδεξιά, οι σοσιαλδημοκράτες και πέρα από αυτούς η ακροδεξιά και η ακροαριστερά.

Βέβαια, οι παρατάξεις αυτές δεν μπορούν να ερμηνευθούν ως στεγανο-ποιημένα σχήματα, αφού στις δεξιές παρατάξεις συγκαταλέγονται και άνθρωποι των λεγομένων κατωτέρων τάξεων, πράγμα το οποίο ο μαρξισμός θεωρεί ως αφύσικη κατάσταση και το ερμηνεύει μέσα από την έλλειψη «ταξικής συνεί

Ο Εκκλησιολόγος

Ο Διάλογος της Εκκλησίας με την Αριστερά

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ 13η ΣΕΛΙΔΑ

από την ζωή της, γιατί δεν μπορεί να μετανοήσῃ. Σήμερα, οι δαιμονικές δυνάμεις στον κοινωνικό χώρο εκφράζονται με δικτατορικές ιδέες, με φασιστικές νοοτροπίες, με επιδώξεις καταδύνα-στεύσεως των λαών, με δυνάμεις βίας, πολέμων, καταληστεύσεως της ελευθερίας των ανθρώπων. Μπορεί να εξακολουθή να λειτουργή η Εκκλησία και σε τυραν-νικά καθεστώτα, βιώνοντας την ελευθερία της ακόμη και στις κατακόμβες και σε περιόδους διωγμών, αλλά δεν μπορεί να υποστηρίζη τέτοια καθεστώτα και να συνεργασθή μαζί τους υπηρετώντας το σκληρό και απάνθρωπο στόχο τους.

4. Η συζήτηση για την σχέση μεταξύ Εκκλησίας και δεξιάς-αριστεράς έγινε στον Δυτικό κόσμο, γιατί εκεί υπήρχε μεγάλη ανάγκη. Όταν κάνω λόγο για ανάγκη δεν εννοώ ανάγκη της Εκκλησίας, αλλά ανάγκη της δυτικής θεολογίας, γιατί ο Χριστιανισμός στην Δύση ενεπλάκη στις επιδώξεις και τα κίνητρα δεξιών παρατάξεων και ιδεολογιών. Να θυμίσω την ταύτιση προτεσταντικών ομάδων με τον καπιταλισμό, όπως τον ανέλυσε ο Max Wember, αλλά και την προσπάθεια να ανεξαρτητο-ποιηθούν οι Χριστιανοί από την καπιταλιστική νοοτροπία, όποτε και αναπτύχθηκε η λεγόμενη «πολιτική θεολογία» και η «θεολογία της απελευθέρωσης», όπως παρατηρήθηκε στην Λατινική Αμερική. Να θυμίσω ακόμη την ανάπτυξη της «διαλεκτικής θεολογίας» στην Δύση, ή την «θεολογία της κρίσεως», κυρίως στον Γερμανικό προτεσταντισμό, επειδή μερικές προτεσταντικές ομάδες συμμάχησαν με τις πολεμικές νοοτροπίες των Γερμανών νηστών. Μερικοί προτεστάντες θεολόγοι στην Δύση αντιτάχθηκαν στην συμμαχία του δυτικού Χριστιανισμού, ο οποίος συναίνεσε με τον φασισμό και τον ναζισμό. Έτσι, εμφανίσθηκε η λεγόμενη «ενορθωδοξία» ή «η θεολογία της κρίσεως», της οποίας κύριο σύνθημα ήταν «όχι συναίνεση με τον κόσμο», όπως αναλύει ο καθηγητής Μάριος Μπέγζος.

Έτσι, η σχέση ή ταύτιση του προτεσταντικού και του καθολικού-παπικού Χριστιανισμού με την νοοτροπία του κόσμου και τα πολιτικά δυτικά κόμματα συνιστά πτώση της Χριστιανικής πίστης. Αυτό σημαίνει ότι στην δύση γίνεται λόγος για Χριστιανο-δημοκρατικά κόμματα που αντιτίθενται στα σοσιαλιστικά, και γι' αυτό υπάρχει ανάγκη διαλόγου με την αριστερά για να απειπλακή ο Χριστιανισμός από την νοοτροπία των δεξιών πολιτικών ιδεολογιών.

Κατά συνέπεια, ο διάλογος της Εκκλησίας με την αριστερά στην Ελλάδα είναι εισαγόμενος, αφού στην Χώρα μας δεν παρατηρήθηκε σε μεγάλη έκταση η ταύτιση μεταξύ Εκκλησίας και δεξιών σχημάτων. Άν αυτό έγινε με μερικούς Χριστιανούς και Κληρικούς δεν έγινε αποδεκτό από την Εκκλησία, η οποία έλαβε αποτάσεις από όλα αυτά τα σχήματα. Η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν ταυτίσθηκε με φασισμούς και ναζισμούς, με εθνοφυλετισμούς και τυραννικά καθεστώτα. Μπορεί να τα ανέχθηκε, γιατί δεν μπορούσε να κάνη διαφορετικά, αλλά δεν ταυτίσθηκε απόλυτα μαζί τους.

5. Δεν αρνείται κανείς το να γίνεται ένας διάλογος των θεολόγων και κληρικών με την Αριστερά, γιατί στο παρελθόν παρατηρήθηκαν μερικές υπερβολές. Άλλοτε η δεξιά ιδιοτιμήθηκε τον εκκλησιαστικό χώρο, άλλοτε μερικοί Χριστιανοί εναντιώθηκαν στην αριστερά ή μερικοί αριστεροί αμφισβήτησαν άκριτα την Εκκλησία, χωρίς να αντιλαμβάνωνται ότι άλλο είναι η Ορθόδοξη Εκκλησία, όπως εκφράσθηκε από τους Πατέρες της Εκκλησίας, και άλλο ο δυτικός Χριστιανισμός με τις ποικίλες εκφράσεις του. Επίσης, μπορεί να γίνη διάλογος μεταξύ θεολόγων και αριστερών για να διερευνηθούν διάφορα ζητήματα πρακτικής κυρίων φύσεως. Όμως, ο διάλογος αυτός για να γίνη αιτία καλύτερης γνωριμίας πρέπει να εντοπισθή στην ουσία του θέματος και όχι σε μερικές εξωτερικές, κοινωνικές συνέπειες. Νομίζω, ένας τέτοιος διάλογος πρέπει να γίνη σε τέσσερεις βάσεις.

Η πρώτη είναι η μεταφυσική. Πρέπει να ερευνηθή τί είναι η μεταφυσική, ποιά είναι τα γνωρίσματά της και ποιά είναι η σάση των αριστερών και των ορθοδόξων πάνω στο θέμα της μετα-φυσικής. Είναι δε γνωστόν ότι την μεταφυσική αρνούνται και οι μαρξιστές και οι Πατέρες της Εκκλησίας. Επίσης, η μεταφυσική συνδέθηκε με τον Χριστιανισμό της Δύσης, ο οποίος σχετίζεται με τον γερμανικό ιδεαλισμό.

Η δεύτερη βάση είναι ο διαφωτισμός. Πρέπει να διευκρινισθή γιατί η αριστερά μετέφερε στην Ελλάδα διαφωτιστικές αρχές, και εκφράζει τον διαφωτισμό, αφού ο δυτικός διαφωτισμός γένησης τον φιλελευθερισμό ή γεννήθηκε από αυτόν, και τροφο-δότησε τον καπιταλισμό. Δεν είναι αρκετό να δέχωνται οι αριστεροί τον διαφωτισμό, επειδή μερικοί διαφωτιστές ήταν αγνωστικότεροι ή δεστέστεροι ή αθεϊστέστεροι και να αμηνηστεύουν τις νεοφιλελεύθερες απόψεις του.

Η τρίτη βάση είναι η διαφορά μεταξύ θρησκείας και Εκκλησίας. Ο Μάρκος αντιτάχθηκε στην θρησκεία, η οποία έξεφραζε την μεταφυσική, την μαγεία και την αποχαύνωση των λαών. Η Εκκλησία, όμως, διαφέρει σαφώς από την θρησκεία και τις επιδώξεις της, και είναι αιτηλαγμένη από θρησκευτικές ιδεολογίες, τις οποίες εκμεταλλεύονται τα τυραννικά καθεστώτα.

Η τέταρτη βάση είναι η διδασκαλία -θεωρητική και πρακτική- τόσο της αριστεράς όσο και της Εκκλησίας πάνω στην περιουσία, τον πλούτο και τα οικονομικά αγαθά. Τότε θα δοθή η ευκαιρία να εντοπισθή η κοινωνική διδασκαλία των Πατέρων της Εκκλησίας, που προέρχεται από την θεολογία της Εκκλησίας και αποδεικνύει ότι η θεολογία της Ορθόδοξης Εκκλησίας για τα υλικά αγαθά είναι ριζοπαστική και υπερβαίνει όλες τις σύγχρονες κοινωνιολογικές θεωρίες.

Συμπερασματικά, η Εκκλησία είναι ανοικτή σε κάθε διάλογο, αρκεί να γίνεται χωρίς σκοπιμότητες, αλλά με ειλικρίνεια και προσοχή. Μέ τον διάλογο θα ξεκαθαρίσουν μερικά επιπρόσθετα εξωτερικά στοιχεία, θα γίνη αλληλογνωμία, γνώση της άλλης πλευράς. Τουλάχιστον από πλευράς Εκκλησίας πρέπει οι διαλεγόμενοι να έχουν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των Πατέρων του 4ου αιώνας, ήτοι του Μεγάλου Βασιλείου, του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, του αγίου Γρηγορίου Νύσσης κ.ά., οι οποίοι διέθεταν εμπειρική θεολογία, χωρητικότητα διανοίας, χαρίσματα υψηλά, και αρίστη γνώση της σύγχρονης πραγματικότητας. Μόνον τότε ο διάλογος μπορεί να παράγη αποτελέσματα, διαφορετικά θα παραμείνει στο περιθώριο της εκκλησιαστικής και κοινωνικής ζωής, θα γίνεται αντικείμενο εκμεταλλεύσεως και τελικά θα υποβαθμισθή.

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Η ομιλία του Π. Νικολάου Ιωαννίδη

Στο Πνευματικό Κέντρο της ενορίας του Ι. Αγ. Νικολάου Πατρών, την περ. Δευτέρα ομίλησε ο Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Αθηνών αρχιμανδρίτης π. Νικόλαος Ιωαννίδης με θέμα «Η ανθρώπινη ασθένεια και ο πόνος στην πατερική θεολογία». Αναφέρθηκε στα αίτια, την προέλευση, την αντιμετώπιση και τους καρπούς της ασθένειας και του πόνου.

Τα αίτια εντοπίζονται στην προγονική αμαρτία και σε άλλους παράγοντες τους οποίους φανερώνει ο ίδιος ο Κύριος μέσα από τα θαύματα θεραπείας ασθενών της εποχής του, όπως των παραλυτικών της Βηθεσδά (Ιω. 5, 2-12) και της Καπερναούμ (Ματ. 5, 1-8). Μαρκ. 2, 1-12. Λουκ. 5, 17-26), του εκ γενετής τυφλού (Ιω. 9, 1-41), της συγκύπτουσας γυναίκας (Λουκ. 13, 10-17) και των δαιμονισμένων (Μαρκ. 5, 2. Λουκ. 8, 29, 9, 25. Μαρκ. 9, 25). Ο ομιλητής αναφέρθηκε στις ευαγγελικές αυτές ασθένειες -θεραπείες εκθέτοντας την πατερική ερμηνεία από την οποία εξάγεται ότι η ασθένεια είναι ίδιο της φθαρείσας από την προγονική αμαρτία ανθρώπινης φύσης και ότι συχνά προέρχεται από προσω

πικές αμαρτίες ή και από θεία παραχώρηση, πάντοτε όμως προς ψυχική ωφέλεια.

Η ασθένεια και ο πόνος αντιμετωπίζονται πνευματικά, δηλαδή με πίστη, με ταπείνωση, με υπομονή και με προσευχή όπως προκύπτει από τα παραδείγματα των ασθενών πουύ θεράπευσε ο Κύριος, τα οποία ανέπτυξε ο ομιλητής με βάση την ερμηνεία των Πατέρων της Εκκλησίας.

Η ανθρώπινη ασθένεια και ο πόνος, πολύ συχνά αποβαίνουν μέσα φανερώσεως της θείας ενέργειας και δύναμης προκειμένου να οδηγήσουν τον πιστό στη σωτηρία. Για τον πιστό η ασθένεια και ο πόνος βιώνεται ως θεία δωρεά. Οι Άγιοι Πατέρες ομιλούν για παιδευτική και αγιαστική σημασία των ασθενειών με εξαιρετική σαφήνεια και αναφέρονται ιδιαίτερα σε περιπτώ

Με την πάροδο της ηλικίας είναι αναμενόμενη όραση να περιορίζεται ελαφρά και να χρειαζόμαστε γυαλιά για το διάβασμα ή για μεγάλες αποστάσεις. Ωστόσο είναι σημαντικό να γνωρίζουμε και κάποιες ιδιαίτερες καταστάσεις των ματιών που εμφανίζονται σε πιο ηλικιώμενους ανθρώπους.

Ο καταρράκτης, το γλαύκωμα και η εκφύλιση της ωχράς κηλίδος είναι οι συχνότερες αιτίες φτωχής όρασης. Όλες αφορούν κυρίως άτομα μέσης ηλικίας και μεγάλης.

Ο φόβος πολλών ατόμων με διαταραχές οράσεως είναι ότι πρόκειται να χάσουν προσδετικά την όρασή τους, γεγονός που θα περιορίσει την ζωή τους και θα απειλήσει την ανεξαρτησία τους.

Γίνεται πάρει να συμβουλευθείτε τον οφθαλμίατρό σας ή τον οπτικό – οπτομέτρη σας, για να σας παρέχει περιεκτικές και κατανοητές εξηγήσεις πάνω σε συχνά προβλήματα των ματιών, τις αιτίες τους και τις δυνατές θεραπείες. Θα σας δώσω κάποιες γενικές πληροφορίες για τον ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ.

Καταρράκτης Ματιών

Της Ευφροσύνης Φωτίου Καραβίτη
Οπτικός – Οπτομέτρης

Υπολογίζεται ότι στην Ευρώπη περισσότερα από ένα εκατομμύριο άτομα πάσχουν από καταρράκτη (θόλωση του φακού του ματιού).

Επεμβάσεις καταρράκτη εκτελούνται εδώ και εκατοντάδες χρόνια και είναι γνωστόν ότι οι Αρχαίοι Αιγύπτιοι συχνά εκτελούσαν επεμβάσεις καταρράκτη σε προχω-

φυσιολογικός καθαρός φακός

Θολωμένος φακός από καταρράκτη

Ο καταρράκτης είναι η θόλωση του φυσιολογικού καθαρού φακού που μπορεί να αναπτυχθεί λόγω γήρανσης, μεταβολικών διαταραχών, τραύματα ή κληρονομικότητα.

ρημένο στάδιο με την εισαγωγή ενός οξέως εργαλείου, όπως ένα αγκάθι μέσα στο μάτι με στόχο να μετατοπισθεί ο ώριμος καταρρακτικός φακός έξω από τον οπτικό άξονα ή να τον τρυπήσουν ώστε να απορροφηθεί στο μεγαλύτερο μέρος του.

Η τεχνική αυτή παρέμεινε η κύρια θεραπεία του καταρράκτη μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα. Τα τελευταία 50 χρόνια έχουν σημειωθεί ραγδαίες εξελίξεις στον χώρο η σημαντικότερη των οποίων είναι η εισαγωγή μιας ε-

πεμβάσεως (ενδοφθάλμια εμφύτευση φακού) που αντικαθιστά μόνιμα τον καταρρακτικό φακό, ο οποίος αφαιρείται από τον βιοβό με ένα συνθετικό εμφύτευμα. Έτσι οι ασθενείς μετά την επέμβαση καταρράκτη δεν χρειάζεται πλέον να φορούν ταχείς και βαρείς προσοφθάλμιους φακούς όπως παλαιότερα. Αντίθετα πολλοί ασθενείς δεν χρειάζονται καθόλου μετεγχειρητικά φακούς για την καθημερινή όραση μακριά.

Σήμερα οι τεχνολογικές καινοτομίες, έχουν μεταβάλει τις επεμβάσεις μέσω μικρών τομών, τις επεμβάσεις καταρράκτη σε υποθέσεις της μίας ημέρας και με πολύ υψηλές πιθανότητες επιτυχίας.

Οι ασθενείς δεν χρειάζεται να περιμένουν μέχρι να επηρεασθεί πολύ σοβαρά η όρασή των, αλλά μπορούν να προβούν σε αυτήν μόλις τα προβλήματα όρασης αρχίζουν να περιορίζουν τομείς της καθημερινότητος, όπως η οδήγηση.

«ΧΑΡΙΝ ΥΓΕΙΑΣ»

*Της ιατρού Ασημίνας Ζανιά-Τσιμάρα azaniatsimara@gmail.com

ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

(Β' μέρος)

Οι πρώτοι χριστιανοί φρόντιζαν και περιέθαλπαν με αγάπη και φίλευση λαχνία ασθενείς και συνανθρώπους τους, βασιζόμενοι στο λόγο και το έργο του Ιησού Χριστού. Σε συνήθικες διωγμών και ανηλεούς κατάδικης προσπάθησαν σθεναρά να στηρίξουν και να συνδράμουν αλλήλους.

Η οργάνωση και ενίσχυση της ιατροφαρμακευτικής φροντίδας των ασθενών εντατικοποιείται σε μέγιστο βαθμό περί τον 4^ο αιώνα μ.Χ. Οι μεγάλοι Πατέρες της Εκκλησίας θεμελίωσαν και οργάνωσαν ένα τεράστιο φιλανθρωπικό και κοινωνικό έργο. Στη διάρκεια της Πατριαρχείας του Ιωάννου του Χρυσόστομου στην Κωνσταντινούπολη και της Αρχιερατείας του Αγίου Νικολάου στα Μύρα της Λυκίας συντελέσται μια συγκλονιστική ανθρωπιστική προσπάθεια. Ο Μέγας Βασίλειος, ο Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός, ο Γρηγόριος Νύσσης διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στα γεγονότα. Ο Μέγας Βασίλειος, με σπουδές μεταξύ άλλων και στην ιατρική, δημιούργησε "την Βασιλεία-δα", ένα τεράστιο συγκρότημα που αποτελείται από νοσοκομείο, λεπροκομείο, γηροκομείο, ιατρεία για λοιμώδη νοσήματα, κλινικές, ξενώνες για τους συγγενείς των αρρώστων και για τους φιλοξενούμενους. Ανάλογες υποδομές κατασκευάσθηκαν από τον Άγιο Νικόλαο. στην εκκλησιαστική του επαρχία και τον Ιωάννη τον Χρυσόστομο στην Κωνσταντινούπολη. Τον 7^ο αιώνα μ.Χ ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Ιωάννης ο Ελεήμων δημιούργησε τη περίφημη "επτά μαιευτήρια" (μαιευτήρια για άπορες γυναίκες), νοσοκομείο, ξενώνες κ.α. Το σημαντικότερο δύο ώλων ήταν, ότι οι ιατρές στο πλαίσιο του ποιμαντικού τους έργου επισκέπτονταν καθημερινά τους χώρους των ιδρυμάτων και λαμβάνοντας άμεση πληροφόρηση, μεριμνούσαν πρωσαπικά για την υγεία και τις ανάγκες των ασθενών.

Το Βυζαντιού διάσωσε τις έρευνες και τις επιστημονικές γνώσεις των αρχαίων Ελλήνων ιατρών, του Ιπποκράτη και του Γαληνού. Χαρακτηριστικά ο Ορειβάσιος, συμπατριώτης του Γαληνού και συμμαθητής του Μεγάλου Βασιλείου και του Μεγάλου Γρηγορίου κατά την διάρκεια των σπουδών τους στην Αθήνα, συνέγραψε μία μηνιμεώδη ιατρική εγκυλοπαίδεια με τίτλο ?ατρικού Συναγωγαίν?, περιέχουσαν όλες τις μέχρι τότε γνώσεις της αρχαιοελληνικής ιατρικής, εμπλουτισμένες και με δικές του παρατηρήσεις. Οι Βυζαντινοί αυτοκράτορες έτρεφαν μεγάλη εκτίμηση σε μεγάλους ιατρούς της εποχής και φρόντισαν να παρέχουν κάθε βοήθεια για την πρόσδοτη ιατρικής επιστήμης. Τα ονόματα του αρχιάτρου του Ιουστινιανού Αετίου, του πρωτοσπαθάριου του Ηρακλείου Θεφίλου, του Πέτρου του Αιγινίτη, του Στέφανου του Αθηναίου, του Μιχαήλ Ψελλού (φιλοσόφου του ενδεκάτου αιώνα), του Ιωάννου Ζαχαρίου, του ιατρού Μιχαήλ Παλαιολόγου τον δέκατο τρίτο αιώνα, θα μείνουν στην ιστορία, συνδεόμενα με τις πρωτοποριακές πρακτικές, τις συστάσεις τους για την θεραπεία παθήσεων και τις πραγματείες τους για την παρασκευή απλών και σύνθετων φαρμάκων. Το 10^ο αιώνα επί τον Αυτοκράτορας Ρωμανού Λεκαπηνού οικοδομείται και στελεχώνεται, με άρτιο για την εποχή τρόπο, (40 ειδικότητες ιατρών, 80 κλίνες κ.α) το νοσοκομείο συγκρότημα "του Παντοκράτορος". Μέχρι την άλωση της Πόλεως από τους σταυροφόρους το 1204 μπορούμε να πούμε πως υπήρξε άνθηση της κοινωνικής μέριμνας για τους ασθενείς υπό εκκλησιαστική ή κρατική πρωτοβουλία.

Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας η υγειονομική περίθαλψη των Ελλήνων είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Τα νοσοκομεία διαλύονται και η Εκκλησία αποτελεί τον μοναδικό συνεκτικό κρίκο του υποδουλωμένου γένους, αναλαμβάνοντας πλήρως τη στήριξη των Ελλήνων. Στο 18^ο αιώνα αρκετοί Έλληνες ιατροί του εξωτερικού επανερχόμενοι στην πατρίδα τους, όχι μόνο βοήθουν ιατρικώς τους αδελφούς τους, αλλά αποτελούν «κήρυκες του υπέρ της πατρίδος και της παιδείας έρωτος ...». Οι πρώτοι προσφέρουν οι Ιάκωβος Ρίζος Νερουλός.

Στις δύσκολες ημέρες που βιώνουμε, ο κοινωνικός και ανθρωπιστικός ρόλος της Εκκλησίας λειτουργεί ως "ο πνεύμονας" που δίδει ανάσταζως σε πολλούς συμπολίτες μας. Ο ιατρικός κόσμος προσπαθεί να στέκεται αφωγός και συνοδοιπόρος σε κάθε προσπάθεια κοινωνικής ενίσχυσης και στήριξης. Η Ορθόδοξη Εκκλησία και η Ιατρική Επιστήμη συνεργάζονται για άλλη μια φόρα μες στους αιώνες με στόχο και σκοπό τον άνθρωπο.

* Η κα Ασημίνα Ζανιά-Τσιμάρα είναι πνευμονολόγος-φυματιολόγος. Σπουδασε στην Ιατρική του Πανεπιστημίου Πατρών και πραγματοποίησε την εξειδίκευση της στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ρίου. Πλέον προσφέρει τις ιατρικές της υπηρεσίες σε ιδιωτικό επίπεδο.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΟΣΙΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ ΕΞΩ ΑΓΥΙΑΣ
τηλ. 6945292565

"ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΑΡΧΟΝΤΑΡΙΚΗ"

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΜΑΡΤΙΟΥ
ΩΡΑ 10.15π.μ.

καλεσμένος ο Θεολόγος
κ.Σωκράτης Νίκας

Θέμα: "Η πατρότιτα μεσα από την Παραβολή του Ασώτου"

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΟΣΙΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ ΕΞΩ ΑΓΥΙΑΣ

ΜΟΝΟΗΜΕΡΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ
ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗ ΜΑΚΡΙΝΟΥ
ΚΑΙ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΙΕΡΟΘΕΟΥ
ΣΤΑ ΜΕΓΑΡΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ 30-3-2013

ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΘΕΣΕΩΝ : 6945292565

ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΛΟΓΟΥ

